

K-2/94-149

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Karlovcu u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Mladena Kosijera, kao predsjednika vijeće i Jasminke Jerinić-Mušnjak, te sudaca porotnika Đurđe Slavica, Božidara Trgovčića i Milke Jandrić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Jadranke Galović, u kaznenom predmetu protiv okr. Mihajla Hrastova, zbog kaznenog djela iz čl. 124.st.1. i 2. OKZRH, nakon glavne i javne rasprave zakazane povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Karlovcu br. KT-48/91 od 25. svibnja 1992. godine, dovršene dana 18. rujna 2002. godine u nazočnosti zamjenika županijskog državnog odvjetnika u Karlovcu Grge Perišina, te punomoćnika ošt. Milivoja Žugića, Luke Šuška i Dražena Plaveca, odvjetnika iz Zagreba, te okrivljenika osobno uz branitelje Krešimira Vilajtovića i Igora Meznarića, odvjetnike iz Zagreba, kada je presuda javno objavljena

presudio je

okr. MIHAJLO HRASTOV zv. Mišo, sin Mihajla i Ankice, r. Karabogdan, r. 14.6.1963.g. u Karlovcu, sa prebivalištem Bartola Kašića br. 5, oženjen, Hrvat, drž. RH, djelatnik PU Karlovačke

temeljem čl. 354.t.1. ZKP

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

da bi:

dana 21. rujna 1991. godine, oko 21,00 sat u Karlovcu protivno odredbama Pravilnika o zakonima i običajima rata na kopnu kao priloga Haške konvencije iz 1907.g., za vrijeme dok su u predgrađima Rakovac, Mostanje i Logorište pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova i Zbora narodne garde Republike Hrvatske odbijali napade aktivnog i rezervnog sastava tzv. JNA na grad, kao pripadnik posebne jedinice policije Policijske uprave Karlovac po primitku zadatka da sa svojom grupom čuva i preprati u prostorije Policijske uprave grupu vojnika koji su predali oružje, dolaskom na most preko rijeke Korane u Rakovcu, iako nisu bili neposredno ugroženi životi njega i drugih policajaca, najprije iz mitraljeza marke "Ultimax" pucao u vojnike, a kada su pali pucao u njih iz pištolja, pri čemu su uslijed mnogobrojnih strijelnih rana glave, trupa i udova umrli Jovan Sipić, Božo Kozlina, Nebojša Popović, Milić Savić, Milenko Lukač,

Nikola Babić, Slobodan Milovanović, Svetozar Gojković, Miloš Srdić, Zoran Komadina, Mile Babić, Vaso Bižić i Mile Peurača, dok je Duško Mrkić zadobio više prostrijelnih rana, ali je uslijed liječničke intervencije ostao na životu,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubio više osoba koje su se bezuvjetno predale,

pa da je time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – protupravnim ubijanjem i ranjavanjem neprijatelja - označeno u čl. 124.st.1. i 2. OKZRH, a kažnjivo po st. 2. istog zakonskog propisa.

Temeljem čl. 123.st.1. ZKP trošak kaznenog postupka pada na teret proračunskih sredstava suda.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvu u Karlovcu optužnicom br. KT-48/91 od 25. svibnja 1992.g. optužilo je Mihajla Hrastova zbog kaznenog djela protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja iz čl. 124.st.1. i 2. OKZRH time da je optužnica mijenjana u činjeničnom opisu i to tijekom glavne rasprave dana 1.9. i 4.9.1992. godine kao i na raspravi 18. rujna 2002. godine. Iz činjeničnog opisa po prvobitnoj optužbi vidljivo je da se okrivljeniku stavlja na teret da je najprije pucao iz matraljeza marke Ultimax u vojnike, a kada su pali pucao im iz pištolja u glavu time da je na posljednjoj raspravi dana 18. rujna 2002. godine izvršena izmjena, a kako je to поближе opisano u izreci presude time da sada stoje riječi "a kada su pali pucao u njih iz pištolja".

Okrivljenik Mihajlo Hrastov u smislu čl. 320.st.3. ZKP očitovao se da se ne osjeća krivim po izmjenjenoj optužbi pa je saslušan na kraju dokaznog postupka.

Okrivljenik Mihajlo Hrastov u svojoj obrani navodi da nije nikakav kriminalac, dezertar ili bjegunac kako se to cijelo vrijeme tijekom postupka povlači. U vrijeme obrambenog rata za Republiku Hrvatsku bio je zapovjednik odjeljenja antiterorističke jedinice pri PU Karlovac i u to vrijeme je policija kao i Zbor narodne garde, koji se formirao branio grad Karlovac i Republiku Hrvatsku. Prema tome, kritičnog dana je branio svoj život, živote svojih roditelja kao i svih građana grada Karlovca. Stoga ne želi da ga se kao čovjeka diskriminira i izjednačava sa ratnim zločincima a za koje smatra Arkana, Šešelja i ostalu četničku bandu koja je radila zločine koje nije potrebno posebno navoditi i opisivati. Stoga ovo što iznosi ne smatra svojom obranom, već ratnim izvještajem kojeg je trebao podnijeti nakon ovog događaja.

Kritičnog dana, u svojstvu zapovjednika odjeljenja antiterorističke jedinice, dobio je zadatak da krene na koranski most koji je u pravcu Mekušja i preuzme grupu četnika koji su tu bili zarobljeni. Naziva ih četnicima iz razloga jer to nije bila regularna vojska i nije postupala po bilo kakvim pravilima po kojima bi regularna vojska bila dužna postupati. Napominje da je tada u gradu Karlovcu bila na snazi zračna i opća opasnost, bio je u toku artiljerijski napad na Karlovac i grad je bio zamračen. To se događalo

predvečer, negdje oko 19 ili 20 sati. Sa svojim kolegama krenuo je u pravcu koranskog mosta, u vozilu, u kojem ih je bilo 5 ili 6. Imali su upaljena poziciona svjetla te otvorena vrata. Najkraćim putem, kroz Radićevu ulicu krenuli su ka mostu, ali već i tada su prema njima doletjeli hici iz raznog oružja. Da bi se bolje razumijelo navodi da je tada u gradu Karlovcu djelovala tzv. peta kolona, i da su snajperisti bili u svim djelovima grada aktivni. Kolege i on su na glavama imali kapuljače sa prorezom za oči i usta, pa iz tog razloga ne zna točno tko je na mjestu događaja bio pored njega, a tko u zaklonu. Dolaskom u prilaznu ulicu za most na Korani, zaustavili su se i na most su krenuli Goran Čerkez i on obzirom da se pucalo sa svih strana. Ostali su dobili zadatak da ih čekaju prije mosta, odnosno da se sklone. Putem do mosta sreo je jednu grupu protivne strane koja je bila prepraćena. Kasnije je saznao da je ta grupa bila prepraćena u PU Karlovac i da se radilo o vojnicima tzv. JNA. Došli su na most, tamo je zatekao drugu grupu pripadnika protivne strane koju su držala dva pripadnika naših snaga. Nije mu poznato tko je tada bio na položaju i tko su bili ti pripadnici policije ili ZNG. Nesporno je da se radilo o snagama koje su u to vrijeme držale prilaz gradu u tom dijelu. Jedan od tih kolega mu je rekao da pripadnike tzv. JNA treba pretresti pa je naredio Čerkezu da to obavi. Jedino što je uočio jest da ti pripadnici JNA nisu imali kod sebe dugo oružje. U to vrijeme čuo je rad motora tenkova kao i gusjenica pa je zaključio da su tenkovi iz pravca Mekušja krenuli prema mostu. Kako je naveo paljba je odjekivala sa svih strana, kako iz pravca Logorišta gdje je također bila kasarna JNA tako i iz samog grada. Iz pravca Mekušja su se čuli i protuavionski mitraljezi. Goran Čerkez je krenuo prema ovoj grupi da izvrši zadatak i to prema zadnjem u grupi, gledajući iz pravca grada prema Mekušju. Ta je grupa stajala u koloni i licem je bila okrenuta prema njima. U odnosu na Čerkeza on je ostao na drugom kraju te kolone. Između njih dvojice mogla je biti udaljenost oko 4-6m, ali tih se detalja više ne može precizno sjetiti. S tom grupom su njih dvojica bili sami jer su ona dvojica koja su dopratila tu grupu otišla preko mosta u pravcu Mekušja na položaj. U to vrijeme već je bio mrak.

U jednom trenutku kada je Čerkez trebao izvršiti zadatak koji je opisao, vidio je da ga je netko od te grupe oborio na tlo i začuo je povik "drži ustaše", ili nešto slično. Od naoružanja Čerkez je imao automatsku pušku marke "Kalašnjikov" cal, 7,62mm. U tom momentu kada je jedan od njih oborio Čerkeza, ostali su krenuli na njega. Krenuli su polukružno. U toj cijeloj situaciji uspio je povikati "stani, pucat ću", ali ih to nije zaustavilo. Tada je počeo pucati. Od naoružanja imao je mitraljez marke "Ulatimax", cal. 5,56mm, a radi se o naoružanju koje ima doboš, punjenje 100 metaka i puca se rafalno, jer uopće nije moguće pucati pojedinačno. Punjenje je bilo tzv. nato mecima. Radi se o vrlo probojnim mecima. Drugo naoružanje nije upotrebljeno. Nož uopće nije imao kod sebe jer noževе nisu dužili. Imao je pištolj marke CZ, cal 9mm, koji mu je stajao za pasom na leđima. Pištolj nije koristio. Pucajući na opisani način branio je svoj život i život svog kolege.

Napominje da je u jednom trenutku uočio da je rezervista koji je napao Čerkeza uspio ovome oteti pušku i da ju je uperio u njegovom pravcu. Zapravo, vidio je samo pušku uperenu u sebe, a pretpostavlja da je to bila puška Gorana Čerkeza obzirom da rezervisti više nisu imali dugo oružje. Siguran je, da nije upotrijebio svoje oružje, da bi njihovi životi došli u pitanje, a isto tako i ostalih postrojbi koje su tada držale prilaz gradu na tom mostu. Kada je ispucao tih 100 metaka i nakon što su pripadnici tzv. JNA popadali, jedan kolega i on su uzeli Čerkeza budući nije mogao hodati. Goran je ležao na

tu i ne zna da li je to bilo od udarca ili nečeg drugog. Odnijeli su ga u zaklon. Ne zna koji je to bio kolega budući je i on imao kapuljaču. Dolaskom u zaklon bio je umoran i iscrpljen tako da nije niti provjeravao tko je to bio. Svi su tu ostali do 4 sata ujutro kada je došao kamion i odvezao mrtva tijela. U međuvremenu nisu provjeravali da li su svi ovi ljudi mrtvi niti je on više išao na most. Jedino se prisjeća da su tijela mrtvih osoba bila povučena prema gradu odnosno kamionu sa pijeskom koji je predstavljao zapreku na tom mostu. Osobno nije učestvovao u prenošenju mrtvih tijela. Isto tako ne zna da li je netko bježao i ako jeste kuda i u kojem trenutku već je kasnije saznao da su dvojica preživjela. Nije vidio niti vozila rezervista kojima su oni došli budući je na most došao kasnije. U vrijeme kada su bili u zaklonu do 4 sata ujutro, čuo je pucjavu kako iz pravca Mekušja ili mosta tako i iz pravca grada.

Ukoliko su poginuli imali rane od noža ili dugog oružja poriče da bi ih on zadao i nije mu poznato tko je to učinio, u kojem trenutku i zbog čega. U vrijeme kada se sve navedeno događalo na mostu oko njih su padale mine svih vrsta pa je moguće da je netko od njih zadobio i povredu od granate. Svi pripadnici antiterorističke jedinice nosili su kapuljače radi psihološkog efekta za neprijatelja, a s druge strane i da se oni sami zaštite. Te večeri u njegovom vođu je bio Zvonko Topić koji je upravljao vozilom, braća Čerkez, Miroslav koji je sada pokojni i Goran. Druge dečke nije poznavao jer je uzeo naprosto one koji su bili tog trenutka prisutni. Nakon događaja izvještaj nije podnio iz razloga jer je u PU došao ujutro, te se tu zadržao do 6 ili 7 sati a potom su svi krenuli u Zagreb u Policijsku upravu. Tu su predali oružje. Razišli su se po sobama pa pretpostavlja da su ostali policajci dali izjave u vezi događaja. On nije davao bilo kakvu izjavu a niti su mu uzimali tzv. parafinsku rukavicu. U PU Zagreb je došao jedan čovjek u maskirnom odijelu i rekao mu da ide u prekomandu. Poslušao je, jer je bio profesionalac i znao je da svaki zadatak mora izvršiti. Prebačen je u Bjelovar gdje je i nadalje bio pripadnik antiterorističke jedinice. Tu je ostao sve do lišenja slobode 5.3.1992.g., a osobni dohodak je primao u PU Karlovac. Cijelo to razdoblje se borio na fronti u Zapadnoj Slavoniji. Tek naknadno iz novina je saznao da se protiv njega vodi postupak i 5.3.1992.g. došao je po njega djelatnik iz policije u Lučkom te je tada prepraćen u Zagreb.

Što se tiče događaja na koranskom mostu dodaje da su odlučili zarobljenike pretreati na samom mostu jer je to bilo pravilo da se prilikom svake predaje pretrasaju, a radilo se o odluci obzirom na situaciju. Na mostu je zatim ostao do 4 sata ujutro jer je postojala opasnost da tenkovi i pješadija prodru prema Karlovcu. Ostali su na položaju kao pojačanje. Naknadno su došli pripadnici ZNG te su postavili protutenkovske mine. Odluku da puca u zarobljenike donio je u trenutku, radilo se o djeliću sekunde jer istovremeno kada je jedan zarobljenik krenuo na Čerkeza ostali su krenuli prema njemu. Uspio je samo reći da neka stanu da će pucati, repetirao i zatim je opalio. Posebno dodaje da je pripadnik policije postao 13.12.1990.g. kao dobrovoljac i da je prošao sva ratišta u Hrvatskoj i prije ovog događaja a i poslije njega.

U dokaznom postupku a radi utvrđenja činjeničnog stanja saslušani su kao svjedoci dr. Zlatko Grbačić, te svj. Josip Ribar i Joso Vuković, a također je neposredno saslušan vještak sudske medicine dr. Josip Škavić, te suglasnošću stranaka pročitani su iskazi svjedoka Gorana Čerkeza (154 istraga, te rasprava 265 i 333), Darka Grujića (156 istraga, rasprava 266, 333), Željka Pereško (160 istraga, rasprava 267,334), Adrijana Gorića (151 istraga, 268 rasprava), Damira Jaušovec (153 istraga, rasprava 268, 336), Dinka Tandare (268), Milana Glavinića (269), Ivica Katića(150 istraga, rasprava 269 i

334), Josipa Ribara (152 istraga), Damir Kusanića (158 istraga, rasprava 334), Nikice Vrabac (159 istraga, rasprava 357), Željka Spudića (161 istraga, rasprava 334), Dražena Muića (1555 istraga, 336 rasprava), Darka Čurčije (336), Ivana Gašparovića (349), Ranka Kubelja (349), Zvonka Krajačića (350), Rudolfa Brlečića (350), Alenka Ribića (357 i 358), Ivana Vekića (358), Branka Škrtića (259) i Svetozara Šarac (378-381).

Pročitani su zapisnici o uviđaju (3-4), dopis Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku Zagreb od 22.9.1991.g. (6), dopis o utvrđenju identiteta poginulih PU Kle od 23.9.1991.g. (8,10 i 40), med. dokumentaciju za Svetozara Šarca i Duška Mrkića od 22.10.1991.g. (10), zahtjev za vještačenje PU Zagreb Centru za krim. vještačenja MUP RH od 22.9.1991. godine (39), nalaz vještaka o vještačenju tragova baruta i balističkom vještačenju od 24.9.1991.g. (125-133), i vještačenja krvi na oduzetim nož – bajonetama (147-149), nalaz vještaka za monodaktiloskopiju PU Zagreb od 24.9.1991.g. (40), nalazi o obdukciji za Jovana Sipića, Božu Kozlina, Nebojšu Popovića, Milenka Lukača, Nikolu Babića, Miloša Srdića, Zorana Komadinu, Milu Babića, Milu Peurača, i za 3 NN osobe (41-124), te se vrši uvid u priložene skice koje prileže uz zapisnike o obdukciji.

Izvršen je uvid u fotodokumentaciju obdukcije i fotografiju koju je priložio vještak dr. Škavić kao i fotodokumentaciju sa uviđaja i skicu lica mjesta.

Pročitani su zapisnici o provedenom neuropsihijatrijskom vještačenju (177-201), socijalna anamneza (212), izjava PU Bjelovar i dopis PU Karlovac od 7.7.1992. godine (246), dopis PU Bjelovar od 30.7.1992.g., nalaz i mišljenje dr. Mire Mlinac Lucijanić (270), nalaz i mišljenje dr. Karle Pospisil Završki (272), nalaz i mišljenje dipl.ing. Damira Čatipovića sa rasprave (274), i dopis 321 kao i sa gl. rasprave (list 348) te nalazi i mišljenje prof. dr. Josipa Škavića (274, 275 – rasprava), te sa rasprave (346 i 347), kao i dopuna nalaza i mišljenja (401-403), izvršen je uvid u dokument ŠTO Vojnić (360—368), u med. dokumentaciju za Šarac Svetozara (koja priloži iza lista 381), izvršen je uvid u povjest bolesti za Mrkić Duška (387-388) i Šarac Svetozara (394).

Također je izvršen uvid u izvještaj Željka Pereško i na koncu dokaznog postupka u izvod iz kaznene evidencije.

Na osnovu ovako provedenog kaznenog postupka sud je iz osnova predviđenih u čl. 354.t.1. ZKP a u svezi čl. 29. st.1. i 2. KZ donio oslobađajuću presudu smatrajući da je počinitelj postupao u nužnoj obrani a u kojem slučaju nema kaznenog djela za koje se optužuje.

Sud je odbio prijedloge punomoćnika oštećenih radi provođenja predloženih dokaza u smislu čl. 322.st.4. ZKP kao nevažne i neprikladne pa se neće provoditi dokaz saslušanjem svjedoka Mrkić Duška i Madarac Branka, a obzirom na zadobivanje ozljeda oštećenog Šarca obzirom na njihovu nedostupnost, kao i već iznijeti nalaz i mišljenje dr. Škavića temeljem kojih su nesporno utvrđene ozljede ošt. Šarca, a koje proizlaze iz medicinske dokumentacije za oštećenika. Odbijen je prijedlog radi kombiniranog vještačenja po balističaru i vještaku medicinske struke glede sredstva i načina zadobivanja povreda oštećenika kao i oštećenika Šarca, obzirom da je već ranije provedeno kombinirano vještačenje po vještaku dipl. ing. Čatipoviću i dr. Škaviću te su navedene okolnosti utvrđene, a na što nije bilo primjedbi. Također se neće provoditi saslušanje svj. Slavka Juke jer nije sa sigurnošću utvrđeno da bi isti bio očevidac

dogadaja, a odbijen je prijedlog radi saslušanja specijaliste rengenologa budući je vještak sudske medicine dr. Škavić nedvojbeno opisao nastanak povreda, a ponaosob obje povrede ošt. Šarca. U odnosu na predloženog svjedoka Štajduhara dozapovjednik Krajačić iz PU Karlovačke nesporno je opisao da je izdao nalog radi odlaska na most i preuzimanja zarobljenika pa je ta činjenica nesporno utvrđena, a kako je svj. Štajduhar u vrijeme događaja i nakon toga otišao na godišnji odmor isti nije relevantan za ovaj kazneni postupak pa se neće saslušavati kao svjedok, a niti dr. Tomac koji nije bio očevidac događaja, a njegov osobni stav je irelevantan za ovaj postupak.

Unatoč višekratnom pozivanju na glavnu raspravu svjedoka Mrkić Dušana, Mađarac Branka i Jasnić Nebojša i putem Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, odnosno diplomatskim putem, njihova nazočnost na gl. raspravi nije se mogla osigurati pa je stoga zamjenik županijskog državnog odvjetnika u Karlovcu na glavnoj raspravi odustao od prijedloga radi saslušanja istih svjedoka.

Svjedok Goran Čerkez u istražnom postupku iskazao je da je pripadnik jedinice za posebne namjene PU Karlovac te da je njihova jedinica bila smještena u dvorani PU Karlovac. Kritičnog dana uvečer bio je mrak te su dobili naredbu da krenu iz PU Karlovac u prihvat i privođenje zarobljenih neprijateljskih vojnika kod mosta na Korani. Krenuli su jednim kombijem njih 4 ili 5 i među njima je bio okr. Mihajlo Hrastov. Vozilo su parkirali na glavnoj cesti Rakovac, izišli iz vozila i krenuli prema mostu. U tom momentu već su se neprijateljski vojnici predali i bila je izvršena selekcija, tako da je mlada vojska krenula u transport, a stari rezervisti su bili već razoružani i nalazili su se negdje po prilici na sredini mosta u grupi njih 12 do 13, jedan iza drugoga. On i okrivljeni su prišli toj grupi da ih vode. Nalazio se u neposrednoj blizini zadnjeg rezerviste, kada je ovaj u jednom momentu skočio na njega i oborio ga na most, te ga počeo daviti i otimati mu automat koji je imao u rukama. Pri tome su se njih dvojica valjali po podu mosta. Za pason je imao pištolj TT 7,62mm. U toku tog valjanja taj rezervista je zavikao svojim "bježimo" i svi su počeli bježati. Okrivljeni je da mu spasi život počeo po tim rezervistima pucati iz AP Ultimax rafalnom paljbom, tako da su rezervisti popadali negdje pri kraju mosta. Njega je onaj rezervista koji ga je srušio u jednom momentu pustio i počeo bježati. Okrivljeni je krenuo za njim, imao je nož u rukama, stigao ga je negdje pri kraju mosta i udario nožem, a koliko puta to ne može reći. Nakon toga je Hrastov njemu iza pasa uzeo njegov pištolj i svakom od onih rezervista koji je već ležao na mostu pucao po jedanput u glavu. Ta pucnjava pištoljem je uslijedila možda pola sata do sat nakon one paljbe iz Ultimaxa, jer su se oni nakon toga sakrili kod mosta obzirom da je bio u tijeku artiljerijski napad. Točno se ne može sjetiti da li je sam dao okrivljeniku na njegovu traženje pištolj ili ga je on uzeo. Zna samo da te zgode okrivljenik svog pištolja nije imao, a misli da mu se pištolj nalazio kod njegovih roditelja. Okrivljeni je postupao samoinicijativno a prisjeća se da je okrivljeni nakon što su rezervisti počeli bježati glasno ih upozorio, stanite pucati ču, a kada se tome nisu pokorili uslijedila je rafalna paljba.

Na glavnoj raspravi dana 1.9.1992.g. svj. Goran Čerkez dopunjava i mijenja iskaz u nekim dijelovima. Dodao je da kada su on i okrivljenik došli na most, da preuzmu grupu zarobljenika da mu je pripadnik naših postrojbi, koji je imao kapuljaču, rekao im neka pazite, da ove zarobljenike treba još pregledati, jer je bio napad na grad i na mjestu oko mosta. Ti su dečki otišli preko mosta prema Mekušju na svoj položaj. Krenuo je prema kraju grupe tj. prema zadnjem čovjeku u pravcu Mekušja u namjeri da od njega

krene i da ih sprovedu preko mosta. U tom momentu je isti nasrnuo na njega iznenada, bacio ga na tlo i počeo gušiti. U jednom trenutku ga je udario u preponu od čega je onemogućio. Sjeća se da mu je otimao automatsku pušku, a da li ju je na kraju oteo, nije sasvim sigurno. Sjeća se da je u jednom trenutku vikao, bježimo, ali ta grupa ljudi nije bježala u klasičnom smislu tako da bi se svaki na svoju stranu raštrkali, već su krenuli formacijski na Hrastova tj. u grupi. Uspio je čuti da je Hrastov povikao "stanite, pucaću" i nakon toga začuo rafal, po čemu zaključuje da je on pucao. Nakon toga njega su odveli u zaklon; pa zapravo i ne zna što se na mostu nakon toga događalo. Jedino je siguran da u trenutku kada ga je ovaj zarobljenik napao da je njegov život bio ugrožen a isto tako i život okrivljenika. U trenutku kada je ovaj rezervista sa njim ležao na tlu, osjetio je da ima u čizmi bodež i nekakve metalne predmete za koje nije znao što su. Jedino zna da je imao nešto jajasto, a to je bilo po džepovima i zaključio da su to mogle biti bombe. Posebno obrazlaže da mu je član postrojbe koji je predao zarobljenike kazao da je samo prva grupa obrađena detaljno i da je prebačena prije ove druge grupe te da ovu nisu stigli pretresti detaljno no da je uočio da ova grupa nije imala dugo oružje.

Svoj raniji iskaz o kasnijim događajima na mostu o uzimanju njegovog pištolja od okrivljenika kao i noža te ubadanja oštećenika koji je njega napao obrazlaže kao svoju konstrukciju događaja. Ni sada mu nije jasno kako mu se mogla stvoriti takva slika i kako je tako mogao izjaviti u istražnom postupku. Kasnije je nešto čuo o rezultatima obdukcije tj. da je svaki od rezervista imao strijelnu ranu glave pa budući je s njim na mostu bio samo okrivljenik to je pripisao njemu. U to vrijeme ubijen mu je brat i sve to zajedno sa ovim ratom djelovalo je na njega da o događaju ne govori objektivno, već je izmišljao i konstruirao. Sjeća se da je izgubio pištolj u hrvanju, odnosno da mu je pištolj ispao pa je i to bio element za zaključivanje da ga je uzeo Hrastov. Isto obrazloženje je dao i za navode o napadu okr. na rezervistu nožem. Priznaje da je prilikom preuzimanja tih zarobljenika pogriješio, jer mu puška nije bila spremna, nije imao metak u cijevi, a držao ju je uz nogu sa cijevi prema tlu, iako je bio mrak i u tijeku artiljerijski napad. Međutim, shvatio je tu prepratu kao rutinski zadatak. Isto tako na mostu nije bilo drugih pripadnika njihove postrojbe a da su znali da zarobljenici nisu temeljito pretreseni na most bi ih krenulo više. U trenutku kada je to na mostu rečeno počela je sveopća paljba na grad tako da više nije bilo vremena da se pozove pojačanje. Čisto vojnički gledano niti Hrastov niti on ne bi se izvukli da okrivljenik nije pucao a to budući da je on bio savladan a sigurno je da bi toliki broj zarobljenika savladao i okr. U tom trenutku već su nailazili tenkovi i druge jedinice JNA pa bi vjerojatno bili savladani i ostali koji su držali most. Posebno napominje da nije vidio da bi okr. kod sebe imao nož ili kakav bodež a on ga osobno nije imao jer diverzantske jedinice nisu nosile bodeže. Što se tiče noževa i bombi za koje smatra da su ih zarobljenici imali, čuo je kasnije iz pričanja da je to stvarno bilo tačno i da su dečki koji su kasnije došli po mrtva tijela kod njih pronašli takovo oružje. Međutim, kako je to bilo vrijeme kada njihove postrojbe nisu imale naoružanja, to su ti dečki pronađeno oružje kod rezervista naprosto raznijeli. Također je čuo da se jedan pripadnik ZNG kasnije hvalio da je među leševima našao pištolj tzv. dugu devetku. Ističe da je optuženik tom prilikom pucao samo iz puškomitraljeza Ultimax i to zato da se obrani i spasi svoj i njegov život.

Što se tiče objašnjenja različitih iskaza na glavnoj raspravi i u istrazi posebno objašnjava obiteljsku situaciju, stanje rata, da mu je u međuvremenu poginuo brat, da je otac kao zapovjednik na Turnju teško ranjen i da mu je sestra pokušala suicid pa je to sve utjecalo na njegovo psihičko stanje.

Svjedok Darko Grujić iskazao je da je bio pripadnik jedinica posebne namjene PU Karlovac i da su bili stacionirani u dvorani PU te je bila noć kada su dobili uzbunu i zadatak da krenu u zaštitu mosta na rijeci Korani zbog nadiranja neprijatelja iz pravca Mekušja. Njih desetak strpali su se u jedan kombi i među njima nije bio okrivljeni koji je otišao ranije jednim drugim kombijem. Njihov kombi zaustavio se na prilaznom putu prema mostu nakon čega su svi zauzeli položaje a osobno je bio na položaju pokraj ribarske kuće. Na tom položaju ostao je sve do jutra. Kada su došli na most vidio je na dijelu ceste preko mosta dva neprijateljska kamiona i pinc gaucr a čuo je da su tenkovi otvarali paljbu. Znao je da je neprijateljskoj vojsci dat ultimatum za predaju i da su o toj predaji pregovarali nakon čega su zarobljeni bili prevođeni preko mosta na stranu do ulice Rakovac. Aktivni vojnici su odmah vozilom preveženi dok su rezervisti ostali na mostu negdje pri kraju mosta gledajući prema Rakovcu. U njihovoj blizini nalazio se Čerkez Goran. Te rezerviste vidio je na tom dijelu na početku mosta jer je gorjela lampa. Primjetio je da su ti rezervisti u jednom trenutku napali Gorana, došlo je do guranja i rezervisti su počeli bježati te je okrivljeni Hrastov koji se nalazio u blizini rezervista u tom momentu počeo pucati iz automatske puške Ulatimax po njima te su isti počeli padati nešto dalje od početka mosta gledajući prema Mekušju. Pucao je rafalnom paljbom. Možda desetak minuta nakon prestanka te rafalne paljbe čuli su se pucnjevi iz pištolja a ne može reći o broju pucnjeva niti znade tko je pucao. Negdje oko 4 sata ujutro položaj je napustio sa kolegama pa su otišli u PU Karlovac i nakon dogovora vratili se kamionom te su leševi pobrani i odvezeni na obdukciju u Zagreb.

Na glavnoj raspravi dana 1. rujna 1992.g. iskazuje kao u istrazi time da dopunjuje iskaz iz istrage u tom dijelu gdje navodi da je u jednom trenutku vidio da sa karlovačke strane na most idu dva njihova pripadnika i prepoznao je Gorana Čerkeza po čizmama budući je on imao najveće čizme i velike kopče. Po drugome ga nije mogao prepoznati jer je bio mrak i bili su sa kapuljačama. Od događanja na mostu dosta slabo je vidio a više je zapravo zaključivao iz kasnijih razgovora i saznanja pa je probao napraviti konstrukciju događaja i tako iskazivao u istrazi. No tvrdi da je u jednom trenutku kada su Čerkez i Hrastov došli na most da je čuo riječ "pretresi" i shvatio da treba zarobljenike pretresti a koje je tada vidio na mostu. Tada nije znao da je druga osoba Hrastov već je to saznao kasnije. No, decidirano tvrdi da kada je Čerkez krenuo prema jednom od zarobljenika da ga je ovaj napao i da je došlo do hrvanja te je u jednom trenutku Čerkez pao na tlo a tada je bio kod zadnjeg rezervista u pravcu Mekušja. Hrastov je tada bio bliže karlovačkoj strani odnosno Rakovcu. U tom momentu kada je napadnut Čerkez ostali zarobljenici su krenuli prema Hrastovu odnosno Karlovcu i tada je začuo rafal te zaključio da to puca Hrastov. Potvrđuje da je tada bio napad na Karlovac i da se pucalo sa svih strana. Također potvrđuje da nisu dužili noževe i koliko mu je poznato niti Hrastov niti Čerkez nisu imali noževe. Obzirom da su oko njih padale granate moguće je da je netko od neprijatelja pogođen i od koje granate. Odgovara da kada se sve ovo događalo na mostu da lampa nije gorila i da nije bilo rasvjete a rezerviste je prepoznao po odjeći te da se rasvjeta upalila tek nakon ovog događaja i ne samo lampa na mostu već i ostala rasvjeta u gradu. U zapisnik u istrazi ušao je netočan podatak da je rezerviste vidio obzirom da je gorjela lampa te da je točno iznošenje na glavnoj raspravi no sam taj detalj nije smatrao za bitnim ali je siguran da je prepoznao Čerkeza i da je on na mostu bio napadnut. Posebno na glavnoj raspravi od 3. svibnja 2000.g. potvrđuje da je bilo pucanja sa neprijateljske strane i ne može reći tko je ispalio rafal na mostu te da su potom počeli pucati svi. Kada su se kamionom vratili da pokupe leševce nije išao na most i ne može kazati o položaju mrtvih tijela. Posebno opisuje da je tu večer bilo kao u paklu.

Svjedok Željko Pereško iskazao je u istrazi da je bio komandir 2. voda specijalne jedinice MUP i da su oko 17 sati dobili naređenje da krenu na most. Stigla je obavijest od patrola da je pred mostom zaustavljen jedan vojni pinc gauer i jedan kamion sa rezervistima. Misli da su se do mosta prebacili sa 3 kombija i došavši na most stigla je naredba da te rezerviste razoružaju. U momentu dolaska na most nije bilo nikakve pučnjave. Odmah po dolasku stupio je u kontakt sa njihovim zapovjednikom Peurača Milom i prenio im naredbu da ih moraju razoružati. Peurača mu je kazao da o tome nema šta razgovarati te da se to treba riješiti na višoj instanci. Prenio je to zapovjedniku Družak Franji koji mu je rekao da daje vremenski rok od 20 minuta da se predaju i odlože oružje jer da će u protivnom primijeniti silu. Taj razgovor je sa Peuračom obavljao na drugoj strani mosta, prema Mekušju, na jedno 15m od mosta. Po dolasku na to mjesto osim tog pinc gauera i kamiona sa rezervistima uočio je još dva kamiona koja su stajala na cesti i bila okrenuta prema Mekušju. Ostali njegove kolege rasporedili su se na položaj sa lijeve i desne strane mosta. Za vrijeme dok su pregovarali iz pravca Mostanja se čula paljba iz protuavionskog mitraljeza te se čula jedna detonacija i pojavili su se tenkovi sa protivničke strane od bivše JNA i misli da ih je bilo tri koji su stali sa Mekušanske strane kod nogometnog stadiona od njih udaljeni 50-tak metara. Na njihovu intervenciju tenkovi su se nakon izvjesnog vremena udaljili i nisu otvarali paljbu. Konačno je došlo do toga da su se rezervisti počeli predavati i odlagati oružje te prevoditi preko mosta na drugu stranu. Veći broj rezervista je preveden preko mosta a manji dio je ostao u njegovoj blizini te su ušli u pinc gauer sa namjerom da se njime prebace. U tom momentu se sa Rakovačke strane mosta čuo jedan kraći rafal pa se sa predloženim zastalo, a nakon prestanka pučnjave pinc gauer je prevežen preko mosta, a isto tako i teretno vozilo TAM. On je još ostao sa mekušanske strane mosta i u momentu kada je uslijedila naredba da se povuku čula se sa rakovačke strane mosta rafalna paljba koja je trajala oko 5 minuta. Tek kada je prestala ta paljba počeli su se prebacivati trčeći preko mosta tako da se zadnji povukao i tada vidio na početku mosta sa rakovačke strane da rezervisti leže na mostu te nije odmah znao da su mrtvi. Pričalo se da je na njih pucao Hrastov Mihajlo, a poznato mu je da je sa sobom imao puškomitraljez marke Ultimax. Na tom položaju kod mosta ostali su sve do 4 sata ujutro a sa njima okr. nakon čega su se povukli u PU Karlovac time da je osobno ujutro okr. sproveo u Zagreb.

Na glavnoj raspravi dana 1. rujna potvrđuje da je u to vrijeme bio opći napad na grad i da je bila paljba sa svih strana. Što se tiče zarobljenika, rezervista, siguran je da su oni dužili noževе a neki su imali i bombe te budući da nisu izvršili pretres ove grupe to je moglo ostati kod njih. Obzirom da to oružje kasnije nije nađeno moguće je da je netko od pripadnika ZNG to uzео i zadržao za sebe, obzirom da tada naoružanja nije bilo. Tek nakon što su se prebacili na karlovačku stranu došli su gardisti i postavili tenkovske mine bojeći se prodora tenkova u grad. Poznato mu je da su tenkovi krenuli iz Logorišta prema Mostanju i da su tamo raznijeli jedan bunker te da je jedan njihov dečko poginuo. Zatim su ti isti tenkovi otišli prema Mekušju i djelovali s te strane došavši do stadiona odnosno vodovoda. Kada su se na njihovu intervenciju povukli bili su na početku Mekušja. Pucalo se iz ostalog artiljerijskog oružja sa položaja na Štrekovecu tako da upravo zbog tog pucaanja nije bilo moguće pretresti cijelu grupu zarobljenika i prevesti ih u Karlovac. Sam događaj na mostu u trenutku kada su tamo bili Čerkez i Hrastov nije mogao vidjeti zbog mraka i zbog pozicije gdje se nalazio. Osobno je vodio prvu grupu zarobljenika na most da se isti preprate, a drugu grupu su vodila dvojica kolega. Ne zna koji su to bili iz razloga jer su svi imali kapuljače. Kada su na mostu bili Hrastov i Čerkez čuo je neku

10

K-2/94-149

viku i razabrao riječ "bježi", ali nitko nije bježao prema Mekušju gdje se tada nalazio. Kamioni su bili na mekušanskoj strani. Ukoliko je netko od preživjelih nađen u kamionu moguće je da je tamo došao kasnije ili ostao unutra, što znači da nisu baš najbolje obavili zadatak i da ga nisu primijetili u kamionu. Zbog napada nije bilo vremena za neke detaljnije radnje i operacije. Na pitanje, kako objašnjava da zarobljenici nisu predali ostalo oružje osim dugog, odgovara da ih nisu pretresali pa iz tog razloga zarobljenici oružje nisu predali, a smatra da svaki vojnik nastoji zadržati bilo kakvo oružje u slučaju zarobljavanja.

Na raspravi 3. svibnja 2000.g. potvrđuje da je zapovjednik da pođe na most primio od načelnika tadašnje PU Klc Zvonka Krajačića, a za vrijeme pregovora sa neprijateljskom vojskom na samom mostu kontaktirao je Franju Družaka koji je tada bio zapovjednik specijalne jedinice te da je za vrijeme cijelog pregovaranja u njega bilo upereno oružje, a Peurača kao zapovjednik rezervista cijelo vrijeme je u ruci držao bombu. Kada su začuli pucjavu sa rakovačke strane pobojali su se da su odsječeni i da su njihovi ljudi napadnuti od strane neprijateljskih vojnika. Neprijateljski vojnici predali su im dugo naoružanje te je svjestan da pretres tih vojnika nije detaljno obavljen i da je kod njih ostalo naoružanje. Kada su gardisti postavljali protutenkovske mine neprijateljske vojnike je uočio negdje od početka mosta prema sredini gledajući od Rakovca prema Mekušju sa desne strane razbacane u nekom polukrugu time da su dva ili tri leša bila nešto dalje od te grupe. Uglavnom su ti leševi bili iza kamiona koji je tu bio postavljen. Poznato mu je da u to vrijeme nije obavljen očevid od strane djelatnika PU. Osobno je pretresao neprijateljske vojnike sa još jednim dečkom koji je imao na glavi fantomku i to uglavnom opipom. Prisjeća se da je prilikom tog pregleda pronađeno nešto bombi, noževa, a kod Peurače je nađen pištolj Škorpion. Bio je to površan pregled. Prilikom zarobljavanja tih vojnika ukupno u vozilima je bilo oko 30-tak ljudi, a u to vrijeme imali su protiv sebe kasarnu u Domobranskoj ulici koja je bila iza njihovih leđa te jaku tenkovsku jedinicu u Logorištu, vojarne u Mekušju i Kamenskom i poligon u Strekovcu. Do tada su pala sva mjesta oko Karlovca i Karlovac je bio jedino mjesto u tom okruženju koje su držale njihove snage.

Svjedok Adrijan Goršić potvrđuje da je bio pripadnik jedinice posebne namjene PU Karlovac i da im je tu večer komandir voda Pereško Željko naredio da hitno odu na most preko rijeke Korane i da ponesu svu opremu. Nije znao sa kakovim zadatkom ide na položaj te su krenuli njih osmorica kombijem a ne sjeća se da je Hrastov bio u kombiju. Kombijem su prešli most i stali na samom kraju prema Mekušju te je tu već bilo pripadnika garde i saobraćajna patrola. Vidio je na cesti prema Mekušju možda 30-tak metara od mosta zaustavljen jedan vojni pinc gauer i kamion marke TAM. Po nalogu komandanta voda rasporedili su se na položaje tako da je zauzeo položaj lijevo od mosta možda desetak metara. Prereško Željko vodio je pregovore sa vojskom o predaji i do predaje nije odmah došlo tako da su bili produžavani rokovi za predaju. Kroz to vrijeme iz pravca Mekušja naišli su vojni tenkovi koji su se na intervenciju Pereška zaustavili kod nogometnog igrališta. Nakon što su se rezervisti predali, sam čin predaje i razoružanje nije vidio jer je bio mrak, a u to vrijeme se pucalo iz pravca Rakovca snajperima, bacane su mine tako da se povlačio uz jedan kamion preko mosta i došao do raskrižja prilaznog puta i ulice Rakovac gdje se sakrio u jedan haustor. Stoga nije vidio ubijene rezerviste, a nije mu poznato tko ih je pobio.

11

K-2/94-149

Svjedok Damir Jaušovec iskazao je da je kao pripadnik jedinice za posebne namjene tu večer došao na most i pretrčao na drugu stranu gdje su se vodili pregovori o predaji te da je predaja neprijateljskih vojnika bila u tijeku. Tada su se tenkovi povukli natrag prema Mekušju, a njemu je zapovjednik odjeljenja Alenko Ribić zapovjedio da odveze neprijateljski pinc gauer sa neprijateljskim komandantom i vojnikom. Prešavši sa njima preko mosta nije vidio nikog od zarobljenih vojnika te je Peuraču i još jednog vojnika dovezao u PU Karlovac i iste večeri čuo da je na mostu došlo do gužve, da su rezervisti provocirali i da je u njih pucao okrivljenik.

Svjedok Ivica Katić iskazao je da je kao pripadnik jedinice za posebne namjene kritične večeri došao na drugu stranu mosta i da su rezervisti bili u vozilima te da su počeli pregovori o predaji. Za vrijeme trajanja tih pregovora zauzeo je položaj s desne strane mosta gledajući prema Mekušju. Kroz čitavo to vrijeme čula se rafalna paljba pješadijskog naoružanja te nakon što su se rezervisti predali povukao se sa tog položaja i prešao most na stranu do Rakovca. Zarobljeni rezervisti bili su kod mosta s te iste strane a jedan dio zarobljenih već je bio odvežen. Prošao je kraj njih i zauzeo položaj na raskrižju prema Ul. Rakovac i prilaznom putu te je pored ostale paljbe iz pravca Rakovca začuo rafalnu paljbu iz pravca mosta. Bila je noć i ne zna tko je pucao. Kada je nakon sat vremena prišao kod mosta na prilazu su ležali leševi rezervista.

Na glavnoj raspravi dopunjuje da su leševi ležali ne uz kamion kako je to vidio na fotografiji već oko 15-tak metara od početka mosta prema Mekušju, no koliko se sjeća nisu bili na hrpi.

Svjedok Ribar Josip iskazao je da je kritične večeri zauzeo položaj lijevo od mosta na udaljenosti oko 20m. Cijelo vrijeme se čula rafalna paljba iz pravca grada a padale su i mine. Neprijateljski tenkovi došli su do nogometnog stadiona te je nakon njihovog povlačenja došao do početka mosta gledajući sa Mekušanske strane. Od pravca zaustavljenih neprijateljskih vozila dolazili su rezervisti koji su bili u uniformama, predavali su se, time da su dugo oružje ostavili kod svojih vozila a kratko su imali sa sobom. Kako su dolazili tako su im oduzimali kratko oružje i polijegali ih preko mosta na cesti. Kada su se svi predali sa jednim gardistom je otišao do njihovih zaustavljenih vozila gdje je bilo dugo oružje koje su utrpali u kamion i taj kamion su njih dvojica odvezli u zgradu PU tako da se više nije vraćao na most.

Na glavnoj raspravi dana 18.rujna 2002.g. поближе opisuje da je bio pripadnik protuoklopne grupe specijalne policije i da je potrčao prema svlačionicama NK Karlovac preko mosta na drugu stranu prema Mekušju. Tu je bio oko pola sata na položaju dislociran dok su dvojica njegovih kolega bili na drugoj strani ceste prema vodovodu i nisu imali nikakvu radio vezu. Pucalo se sa svih strana i nakon jedno pola sata ti tenkovi su se okrenuli i stali nešto niže prema Mekušju. Kada se povukao sa tog položaja došao je do mosta s mekušanske strane gdje je vidio da su se iz tog pinc gauera 3-4 vojnika predali pa su ih razoružali jer su predali to dugo naoružanje, a kratko su imali sa sobom i misli da su imali Škorpione. Tu se skupilo više vojske ni sam ne zna od kuda pa je sa jednim ili dvojicom gardista tih 3 ili 4 vojnika prevezao sa oružjem u PU Karlovac. Na most se nije vraćao.

12

K-2/94-149

Svj. Damir Kusanić iskazao je kako je tu večer prešao most na mekušansku stranu, zauzeo položaj na udaljenosti oko 50m i uočio 4 zaustavljena vojna kamiona, jedan pinc gauer i specijalna vojna vozila. Došlo je do paljbe i do minobacačke paljbe te samu akciju predavanja i razoružavanja vojnika nije vidio zbog mraka, no kada se povlačio preko mosta prema Rakovcu vidio je nekoliko leševa na samom mostu. Nije mu poznato kako je došlo do njihove pogibije.

Svj. Nikica Vrabac iskazao je o zauzimanju položaja sa mekušanske strane, dolasku tenkova, otvaranju vatre te povlačenju tenkova. Međutim, predaji rezervista nije bio prisutan već je dobio zadatak da se povuče i sprovede 3 vojnika i 2 časnika što je učinio i preveo ih na drugu stranu mosta do Rakovca na položaj nasuprot Ribarske kuće. Tu je bio s njima do oko 23 sata kada je prestala pucnjava i kada su isti odvezeni u zgradu PU Karlovac.

Tih 5 vojnika predao mu je zapovjednik za protuoklopnu skupinu Alenko Ribić.

Svj. Željko Spudić također pripadnik jedinice za posebne namjene iskazao je da im je zadatak bio zaustaviti i pretresti kolonu vojnih vozila. Došavši na položaj zauzeo je isti sa desne strane mosta. U trenutku njegovog dolaska jedna grupa je već razoružavala rezerviste a druga ih je prevodila preko mosta. Čuo je rafalnu paljbu ali nije mogao razaznati o kojoj vrsti puške se radi. Kada su svi vojni kamioni i pinc gauer prebačeni preko mosta dobili su naredbu da se povuku na stranu do Rakovca. Most su pretrčavali obzirom na mitraljesku paljbu iz tenkova. Tek kada je prešao most i zauzeo položaj uočio je negdje da oko sredine mosta leži nekoliko rezervista a na početku mosta da su bila dvojica. Za vrijeme dok je bio na položaju nitko nije govorio o tome tko je rezerviste pobio.

Na glavnoj raspravi dopunjuje da su leševi bili negdje oko sredine kolničkog traka mosta ali ne jedan iza drugoga.

Svj. Dražen Muić govori o zauzimanju položaja, povlačenju prema Rakovcu, za koje vrijeme je trajala snajperska vatra te se sakrio u jedan haustor tako da nikakve zarobljene rezerviste nije vidio.

Svj. Darko Ćurčija iskazao je da je zajedno sa krim. teh. Ivanom Gašparović dobio zadatak da ode na most na Korani prema Mekušju time da krim. teh. napravi nekoliko fotografija. Ne zna koliko je bilo sati, da li nešto prije pola noći ili poslije ali su imali zamračena svjetla i kada su stigli na most Gašparović je napravio nekoliko fotografija ljudi koji su ležali na mostu. Ne može se izjasniti o položaju leševa obzirom da je cijelo vrijeme trajala pucnjava i iste nije pregledavao. Očevid nije vršen u smislu kako se to zbiva zbog navedene situacije. Nije mu poznato da li su ti leševi prije njihovog dolaska pomidani a boravak je trajao vrlo kratko.

Svj. Ivan Gašparović iskazao je da je zajedno sa Darkom Ćurčijom izašao na koranski most i to kao krim. tehničar te da je bila opća pucnjava. Zadržali su se vrlo kratko i stajali iza jednog kamiona koji je bio poprečno postavljen na početak mosta iz pravca Rakovca. Uvjeta za očevid nije bilo te je napravio samo nekoliko fotografija i svaki put kada bi aparat blicnuo pucnjava bi pojačala. To su fotografije pod brojevima 1,

2 i 3 fotodokumentacije sačinjene tu noć a ostale fotografije su sačinjene idućeg dana. Skicu lica mjesta sačinio je drugi dan a sa njim je tada bio Ranko Kubelj. Kada je drugog dana oko podneva obavljeno očevid leševa nije bilo na mostu a položaj leševa označio je prema sjećanju i ranije sačinjenim fotografijama. Čahure predane na vještačenje pobrao je drugi dan i to su tražili do polovice mosta obzirom da je most bio miniran. U skici lica mjesta jedna lokva je pogrešno naznačena kao 7,00 a očito je da treba stajati 70,00. Niti trag pod brojkom 6 koji se treba nalaziti na 70m nije mjerio koliko je lijevo ili desno od ruba pločnika već da je to vidljivo iz fotodokumentacije.

Svj. Ranko Kubelj zbog protoka vremena ne sjeća se događaja no da su fiksirali tragove unijete u zapisnik o očevidu te da je dobio zadatak da osobno stvari pok. osoba odveze u Zagreb, ključeve, neke dokumente i sl. što je učinio i jedna osoba iz bivše komande JNA je to preuzela.

Svj. Zvonko Krajačić iskazao je da je bio drugi čovjek po rang u PU Karlovačkoj te potvrđuje da se kritične zgode pucalo po gradu kako puščanim zrnima tako i granatama. Bila je opća opasnost a njihove specijalne postrojbe bile su raspoređene prema Koranskom mostu jer se radilo o kritičnom mostu, a s ciljem da se spriječi ulazak paravojnih postrojbi u grad. Dobivena je obavijest da je jedna grupa paravojnih postrojbi na mostu i jedan dio te grupe je priveden u PU Karlovačku, a kasnije je obaviješten da je jedna grupa pružila otpor i da su pobijeni. Nakon tog događaja uputio je očevidnu ekipu koja nije mogla obaviti isti obzirom na pucnjavu, a zatim je Ministarstvo obrađivalo cijeli slučaj. Objašnjava da je to bio početak stvaranja hrvatske države i formiranja novog ustroja policije jer je istu napustilo preko 90% Srba pa su ju tek popunjavali novim ljudima koji su sustavno bili obučavani. Opći košmar je bio u gradu zbog djelovanja 5. kolone i snajperista.

Svj. Rudolf Brlečić iskazao je da je formalno do 24. rujna 1991.g. bio oficir JNA, a od tog dana časnik hrvatske vojske i zapovjednik obrane grada Karlovca. Karlovački bazen imao je ratne jedinice JNA i tu je bio tzv. 13. korpus, logističke jedinice, pozadinske 5. armije i topnička brigada 5. armije. Što se tiče nacionalnog sastava prije tranzicije obične vojske bilo je oko 60% hrvatskog živilja, a oko 35% srpskog živilja i ostalih nacionalnosti, dok je u časničkom sastavu bilo obratno. Kada je došlo do tranzicije i kada je hrvatski živalj običnih vojnika izašao počelo je popunjavanje tih jedinica mobiliziranjem ljudi kako u Srbiji tako i na području Korduna. Sve jedinice nisu bile prave jedinice JNA nego su postale srpsko-četničke jedinice. U rujnu mjesecu 1991.g. grad Karlovac bio je 70 do 80% okupiran. U vojarnama su bili rezervisti, nešto vrlo malo regruta, s time da su rezervisti bili svi sa Korduna i veći dio iz Srbije koji su potajno autobusima dolazili u vojarne. Te jedinice imale su podršku topova i tenkova Marjanovićeve jedinice koja je bila na Mekušju. Naime, pod vidom vojne vježbe topovi su u to vrijeme izvučeni iz grada, jer top može djelovati tek sa određene udaljenosti prema gradu. U to vrijeme u rejonu Vojnića prikupljala se jedna brigada koja je trebala služiti za pokret napada na Karlovac a koja se uglavnom popunjavala iz Srbije, a inače je trebalo stvoriti uvjete za ulazak u grad gdje su naročito smetali mostovi. Najlakši ulazak u grad bio je preko mekušanskog mosta, zato što se u tom slučaju prelazi samo jedan most, a zatim bi spajanjem sa 4. oklopnom brigadom u Jastrebarskom zauzeo se cijeli taj prostor i od tuda gađao Zagreb.

Po njegovim saznanjima ova grupa koja je zaustavljena na mostu je bila čelna patrola koja je trebala uspostaviti vezu između vojarne Petrova Gora i vojarne u Lušćiću te osigurati siguran prijelaz mosta tako da bi nakon toga mogle krenuti glavne snage. U vojarnama u samom gradu Karlovcu i to u vojarni Lola Ribar bilo je 35 osoba, u vojarni Petrova Gora 130, Lušćić 150, Jamadol oko 30-40, Logiršte 240 osoba i to najviše osoba iz Srbije i u njoj je bila razvijena minobacačka bitnica 6 oružja od 120mm i jedan VBR. Njega je najviše zabrinjavala brigada stacionirana oko Vojnića sa oko 4.500 ljudi stiglih iz Srbije te jedna brigada sastavljena od domaćih ljudi oko 1.500 na istom području. U to vrijeme na okupiranom području nalaze se arkanovci i šešeljevci koje je naoružavala JNA. Kada je preuzeo obranu grada Karlovca imao je saznanja da je oko 3.000 ljudi pod oružjem i veliki dio je bio stacioniran oko Mahična a samo oko 400 osoba je branilo grad Karlovac obzirom da obrana nije bila dobro postavljena i organizirana.

Svjedok Ivan Vekić iskazao je da je od 1.8.1991. do 15.4.1992.g. bio ministar unutarnjih poslova RH. U kritično vrijeme iz faze pobune prelazi se u fazu napada na gradove Hrvatske. Hrvatsku tada brane specijalne policijske jedinice, jedinice temeljne policije i pričuvnog sastava sa pojedinim grupama boraca HOS-a i nešto dobrovoljaca buduće narodne garde. Protiv RH imaju kompletne jedinice JNA sa djelatnim i pričuvnim sastavom te dragovoljačke jedinice koje su masovno dolazile iz Srbije kao i specijalne milicijske jedinice i vojne policije elitnih jedinica Belih orlova i sl., te zamjetan broj mjesnog stanovništva. Takav nesrazmjer snaga po broju ljudstva i pogotovo u naoružanju stvarao je frustrirajući odnos naših snaga. Situacija u Karlovcu bila je takova da je isti branilo oko 120 specijalaca i 200 temeljnih policajaca. Pritom valja imati u vidu da se Karlovac nalazio u zacrtanom planu Virovitica - Karlovac - Karlobag. Njegova procjena bila je da će se bar jedan od zacrtanih gradova željeti zauzeti, a što se pokazuje točnim jer se koordinirano započelo napad na te gradove a i sva predgrađa tih gradova su uglavnom zauzeta. Što se tiče događaja od 21. rujna pred jutro je obaviješten da su na Koranskom mostu u Karlovcu pobijeni zarobljenici. Izdao je naredbu da se taj slučaj hitno obradi podrazumijevajući obavljenje očevida, obdukcije i sl. Nakon dobivenog izvješća zaključio je da se nije dogodilo baš kako je primio prvu obavijest nego da se radilo o jednom događaju koji je imao svoju dinamiku pri čemu je saznao da je jedan od naših pratilaca bio napadnut i da su neprijatelji pokušali bijeg i da je tome koji je bio napadnut oduzeto oružje te je uslijed svih tih izvještaja koje je prikupio odlučeno da se okrivljenik ne pritvara ali da se slučaj procesuirá bez obzira što je osobno mislio o tom slučaju. Želi napomenuti da su na pripadnike naših boraca frustrirajuće djelovali činjenice zvjerskog ponašanja nad pripadnicima ZNG, policije ali i civilima prilikom zarobljavanja. Poznato mu je da je okr. nakon te akcije prebačen u Bjelovar i da se sa tom odlukom složio. Dodaje da je do njega došao jedan dokument privatno koji je potpisao potpukovnik Boro Ercegović i u kojem dokumentu je izvješće o stanju u vojarni Logorište gdje se navodi da se u vojarni Logorište u kritično vrijeme nalazi 356 dragovoljaca a koji su se priključili JNA.

Svj. Alenko Ribić iskazao je da se u kritično vrijeme nalazio u specijalnim jedinicama MUP i da su kritične noći dobili zadatak i to on kao zapovjednik protuoklopne formacije da spriječe ulazak srbo četničkih formacija u grad jer snage koje su se nalazile tada na mekušanskom mostu na Korani nisu bile dovoljne a javljeno je da su od tuda iz njihovih kasarni izašli tenkovi. Dolaskom na most raspodjelio je svoje ljude s lijeve i desne strane a vidio da se ispred njih na mostu nalaze dva kamiona i jedan

"pinc" pored kojih su se nalazili četnici naoružani do zuba. Također je primjetio jedan tenk koji se nalazio u mekušanskom polju oko vodovoda. Drugi se nalazio kod nogometnog stadiona negdje kod naplatnih kućica, a za trećeg je čuo zvuk i zaključio da se nalazi negdje na zavoju kod Mekušja. Stupio je u kontakt sa Pereškom koji je vršio pregovore o predaji i saznao od njega da se ovi nisu htjeli predati nakon čega su dobili ultimatum da se u roku od 5 minuta ne samo moraju predati nego da se i tenkovi trebaju povući prema njihovim položajima. Za cijelo to vrijeme Peurača je držao bombu na prsima sa prstom na osiguraču. Nakon što je dat takav ultimatum Peurača je otišao do "pince" i s nekim razgovarao te se vratio i rekao da je nemoćan da ne može ništa poduzeti u povlačenju tenkova nakon čega je dat novi ultimatum od 5 minuta pa je ponovo otišao razgovarati i za nekoliko minuta počelo je jako snajpersko djelovanje s položaja iz grada u Rakovcu u blizini mosta tako da su snajperi tukli ispred mosta a s mekušanske strane otvarala se vatra također pored mosta sa te strane. Po mostu se tada nije tuklo iz čega je zaključio da je Peurača u tim razgovorima očito dao njihove položaje. S obzirom da su pregovori dalje trajali i da se vidjelo da se obrana grada neće lako predati i odustati počela je konačno i predaja s njihove strane.

On i jedan njegov kolega preuzeli su jednu grupu i počeli izvršavati njihov pregled. Preuzimali su dugo naoružanje. Svi su bili naoružani automatskim puškama, za opasačima su imali nož koji pripada tim puškama i ručne bombe. Koliko se prisjeća jedino je Peurača imao pištolj za futrolom na odori na vidljivom mjestu dok su ostalo kraće naoružanje našli skriveno ispod odore kod ostalih pripadnika. Tako se prisjeća da je jedan od njih imao kolt "Smith Veston". Sve to naoružanje kako su oduzimali bacali su sa strane mosta i tu grupu četnika koju su vrlo detaljno pregledali ubacili su u kamion i ona je prevezena za Karlovac. Pristupilo se pregledu druge skupine i nekako u istom tom trenutku počele su padati granate i to isto sa krajeva mosta a bile su to granate od 120mm, a snajperi su tada počeli isključivo djelovati po mostu. Tu drugu skupinu uslijed takove situacije pregledali su tako da su na brzinu oduzeli dugo naoružanje i predali jednom od kolega, ne zna kako se zove, jer su svi imali fantomke na glavi, a u to vrijeme je već bio mrak tako da je tom kolegi rekao neka izvrši detaljno pregled ove grupe, a potom je zovnuo Jauševca, pitao ga da li znade voziti "pinc". Pozvao je prvog do sebe a kasnije je saznao da je to bio Jaušovec i nakon što mu je on potvrdio da zna voziti "pinc" ubacio je unutra četničkog komandira Peuraču i još dva tri četnika, uskočio u to vozilo i krenuli su u PU Karlovačku. Tom prilikom od jednog od tih četnika oduzeo je kapu i značku koju je imao na odori a na toj kapi bio je grb sa dvoglavinim orlom i 4 S. Ovo navodi zato što se govori o rezervistima JNA a očito je da se radi o četničkim formacijama.

U Policijskoj upravi zadržao se negdje do 3 sata ujutro kada je dobio novu naredbu da se vrati na most, pokupi leševe sa mosta i odveze iz u Zagreb u sudsku medicinu. Sve do tog trenutka o tim leševima četnika nije ništa znao niti ih do tada vidio. Vratio se na most i počeo sa utovarom tih leševa a sa njim su bila 3-4 specijalca te su mu prišli pomoći i neki pripadnici ZNG koji su se nalazili oko mosta. U jednom trenutku netko je viknuo "pištolj" i tada je shvatio da je prilikom podizanja tih leševa ispao jedan pištolj od njih, a nakon toga su prišli pregledu leševa i tada su našli nekoliko ručnih bombi M-75 kojih se posebno sjeća jer su bile jače nego što su oni posjedovali. Također su kod istih pronašli 2-3 komada kratkog naoružanja a koje su oružje razdijelili među sobom. Ono dugo naoružanje i oružje koje je preuzeto od prve grupe te bacano sa strane mosta pripadnici narodne garde su uzeli jer je situacija bila takova da su samo specijalci

16

K-2/94-149

MUP-a bili naoružani a pripadnici ZNG izgledali su jedno i posjedovali nekakvo poluprivatno naoružanje. Leševe je prevezao u sudsku medicinu Zagreb i na njima je vidio samo strijelne ozljede dok nije uočio nikakvog masakriranja.

Svjedoci Dinko Tandara i Milan Glavinić iskazali su da su bili pripadnici PU Bjelovarske i da je okr. Mihajlo Hrastov 22.9.1991.g. došao u njihovu jedinicu te potom sa njima učestvovao u povjerenim zadacima.

Svjedok dr. Zlatko Grbačić iskazao je nakon predočenja dokumenta na listu br. 10 da je u to vrijeme bio rukovoditelj radne jedinice bolnice u Karlovcu i u tim ratnim uvjetima da su imali oko 1800 ranjenika pa su lake slučajeve slali na kućnu obradu, a teže nakon izvršenih operativnih zahvata kada su bili izvan životne opasnosti prebacivali su u druge bolnice. Nakon usmenog razgovora sa dr. Kokot, koja je tada bila šef službe za kirurgiju, dobio je informacije o operativnim zahvatima, a potom su isti bili pismeno proslijeđeni, time da je svojim potpisom kao rukovoditelj odobravao da se te određene osobe prevezu u druge bolnice. Stoga nema nikakvih neposrednih saznanja o operativnom zahvatu koji je učinjen na Šarac Svetozaru već prema med. dokumentaciji koja mu je bila priložena odobrio je njegov prijevoz.

Svjedok Branko Škrtić iskazao je da je primio obavijest da se oštećeni Šarac i Mrkić nalaze u bolnici u Duga Resi te da su određeni gardisti htjeli iste potjerati pa je sa Željkom Kekićem obavio obavijesni razgovor sa Mrkićem i Šarcem kojeg je obavljao kao obavještajac, pa kako je taj razgovor obavio u svojstvu sl. osobe isti nije saslušan na okolnosti spoznaje u pribavljenom informativnom razgovoru.

Svj. Joso Vuković opisao je situaciju na Koranskom mostu, da je bila opća pucnjava, čuli su se tenkovi i bila je opća galama. On je držao položaj u blizini jednog čamca na rakovačkoj strani te da su oko njega padale granate i bila je pogođena Ribarska kuća kao i sam most.

Svjedok Svetozar Šarac iskazao je da se 21.9.1991.g. se nalazio u Krnjaku i da su po njega došli vojnici bivše JNA i podijelili pozive te ga potom odveli i rečeno je da ide u kasarnu Logorište te da trebaju samo vozače jer da su vojnici dezertirali a i starješine pa da iz vojarnje u Logorištu treba dovesti tehniku. Krenuli su prema benzinskoj pumpi u Tušiloviću pa kako je cesta bila zatvorena otišli su prema Vojniću a potom prema Skakavcu i došli do kasarne u Kamenskom. Išli su sa dva vozila i to jednim "pincorn" i jednim kamionom, a predvodio ih je kapetan I klase Mile Peurača. Bilo ih je ukupno 24. U vojarni u Kamenskom kratko su se zadržali i krenuli prema mostu na rijeci Korani. Bilo je negdje oko 18 sati kada su zaustavljeni pred mostom s desne strane. Pred njih je izišao jedan djelatnik MUP-a a po jedan je odmah došao sa zadnje strane njihovih vozila i rekao da nikuda ne izlaze. Ukupno je tih djelatnika MUP-a bilo troje. Taj koji ih je zaustavio rekao je da se moraju predati, a Peurača je inzistirao da se zove komanda vojske i policije i da oni pregovaraju. Ovaj koji ih je zaustavio to nije htio i rekao je da u 10 minuta se moraju predati ili će poduzeti druge mjere. Nikakvih pregovora nije ni bilo nego su sami zaključili da se moraju predati. Izašli su van i naredeno im je da slože oružje i opremu što su učinili tako da su to stavili na pješačku stazu na mostu. Uglavnom su imali poluautomatske puške što su sve ostavili. Na mostu je bila betonska zaštita tako da vozilima nisu mogli proći. Nakon što su ostavili to oružje ova trojica su ih

pregledavala. Nakon toga naredeno im je da legnu na stomak i ruke stave iza vrata. Potom im je naredeno da pređu na drugu stranu mosta, što su i učinili, te došavši na drugu stranu mosta sa karlovačke strane sišli su s mosta i prešli na puteljak koji vodi prema Ribarskoj kući uz zid. Tu im je ponovno naredeno da legnu jedan do drugoga. Za cijelo to vrijeme nije bilo neke veće pucnjave, a čuo je pucnjavu iz daljine, iz pravca Kamenskog. Na mostu nisu padale granate već samo puščani meci i to jako daleko. U jednom momentu čuo je tenkove koji su išli od pravca Logorišta prema Kamenskom i to preko Turnja. Kada su poredili na tom puteljku prema Ribarskoj kući zadnji u redu bio je jedan čovjek kojega inače poznaje ali ne zna kako se zove, u šarenoj uniformi, i on je odmah tu zaklan, ne bi znao reći od koga, našto se pobunio Jovo Bižić koji je ležao do njega i onda je i on bio zaklan i to obojica nožem. Potom im je naredeno da odu do sredine mosta i to po dvojica u redu i kada su došli negdje do sredine mosta od hotela Korane pojavile su se tri osobe u maskirnim uniformama koji su navukli čarape na glavu, imali su automatske puške i kada su došli na 2-3m ispred njih počeli su pucati. Sve je to trajalo vrlo kratko. Mrkić i on stajali su u drugom redu tako da je vidio da je Mrkić kada je pogođen pao pod most, onaj koji je stajao ispred njega pao je na njegovo rame a on je bio pogođen u peto rebro bočno i nakon toga više ništa ne zna jer je izgubio svijest. Sve je to bilo još za dana.

Kada su dovedeni na puteljak prema Ribarskoj kući naredeno je da se vojna lica odvoje pa se jedan dio ljudi odvojio i prešao na drugu stranu tako da je njih koji su poredili ostalo 15. Negdje u noći došao je k sebi, bio je mrak, oko njega krv, ljudi leže, ali je primjetio da su prevučeni na drugo mjesto a ne tamo gdje su bili postrijeljeni. Naime, sada su opet bili na početku mosta s karlovačke strane. Uočio je da je na početak mosta dovezen njihov kamion "stodesetka" i da je njim preprečena cesta, pa je ušao u kabinu tog kamiona, ne zna ni sam zašto. Ujutro oko pola sedam ili nešto kasnije, danilo se, vidio je da su došli MUP-ovci i otvorili vrata kamiona pa kada je ispao van jedan od njih ga je udario kundakom po glavi i tada je izgubio oko. Potom je odvežen u bolnicu u Karlovcu gdje je u šok sobi zadržan 5 dana. Posebno dodaje da sam čin klanja nije vidio već da to pretpostavlja i kada su se podigli ispred Ribarske i vođeni na sredinu mosta vidio je da Bižić i još jedan čovjek leže prerezana vrata. Za Nebojšu Jasnića i Branka Mađarać navodi da ih poznaje ali nisu bili među njih 15 na koje je pucano. Priznaje da je rekao da je Jovo Bižić zaklan ali ako se radi o Vasi Bižiću onda je pomiješao ime. Ustraje u tvrdnji da su na njih pucala trojica sa kapuljačama. Kada navodi od kuda mu je poznato da oštećeni nisu ozljeđeni na način kako je to napisano u nalazima vještaka navodi da je nalaze vještaka pročitao u tisku. Dok je Peurača razgovarao sa policijom, kada su bili zaustavljeni pred mostom nije čuo što su razgovarali ali je kroz prozor vidio da razgovaraju. Misli da onaj koji je imao nož u ruci a kada su vođeni na strijeljanje nije bio među onom trojicom koja su pucala po njima. Ova trojica koja su pucala po njima najprije nisu imali čarape na glavi a kada su došli na most onda su te čarape navukli na glavu.

Optuženika Mihajla Hrastova poznaje od ranije i isključiv je u tvrdnji da njega na mostu nije vidio. Mrkića je susreo u bolnici gdje su bili zajedno smješteni i kazao mu je da je on nađen ispod koranskog mosta. Kod onog policajca kod kojeg je vidio nož istog je vidio u licu i to nije bio optuženi Mihajlo Hrastov. Bio je puno sitniji od Hrastova.

Iz zapisnika o očevidu vidljivo je da su operativni radnici i krim. tehničar oko 01,30 sati dana 22.9.1991.g. izašli na lice mjesta i izvršili samo fotografiranje dok se

tehnički dio nije mogao izvršiti iz razloga sigurnosti. Uvidaj je nastavljen 22.9.1991.g. u 11,30 sati. Opisani su pronađeni tragovi i to na 43m od PTM tragovi tkiva kao i položaj preprečenog teretnog vozila. Posebno su opisani tragovi krvi koji se protežu po cijeloj širini mosta a vidljivo je slijevanje krvi u pravcu kamiona jer asfaltirana cesta čini blagi pad. Također su opisani pronađeni komadi čahura različitog kalibra koje su izuzete radi daljnjeg vještačenja. Na 50,50m od PTM u pravcu Mekušja proteže se veći trag krvi i to do 70m, a po istom tragu krvi zaključuje se da je nešto vučeno. Na metalnoj ogradi pronađeno je više oštećenja u vidu probijanja koja su nastala od metaka. Na 70,00m od PTM uz rub asfaltirane površine pronađeni su veći tragovi krvi u vidu lokve koje su zgrušane. Isti pronađeni tragovi ucrtani su u skici lica mjesta te vidljivi u priloženoj fotodokumentaciji.

Iz dopisa Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku od 22.9.1991.g. naveden je identitet 10 osoba i tri NN muškarca te utvrđeno da su svi navedeni umrli nasilnom smrću uslijed brojnih strijelnih rana glave, trupa i udova, a obdukcijom mrtvog tijela Sipić Jovana utvrđeno je da je na leđima imao 4 ubodne rane od kojih su tri bile čisto plitke i zahvaćale samo kožu i potkožno tkivo a jedna je probijala prsište ali nije ozljeđivala ni jedan organ i nije imala utjecaja na uzrok smrti.

Iz dopisa o utvrđivanju identiteta PU Klc od 23.9.1991.g. utvrđen je identitet ošt. sa osobnim podacima.

Iz medicinske dokumentacije za Šarić Svetu i Mrkić Duška Medicinskog centra Karlovac od 23.9.1991.g. utvrđena je njihova medicinska dijagnoza te navedeno da je potreban nastavak liječenja na kirurškom odjelu KBC Rebro te da će transport biti osiguran sanitetskim vozilom i pratnjom.

Iz zahtjeva za vještačenje PU Zagreb Centra za kriminalistička vještačenja MUP RH od 22.9.1991.g. vidljivo je da su istom dostavljena na vještačenja oduzeta oružja kao i silikonski odljevci i izuzete čahure sa mjesta događaja to 59 komada čahura metaka cal. 5,56mm i 5 komada čahura cal. 7,62mm.

Iz nalaza vještaka o vještačenju tragova baruta i balističkog vještačenja Centra za krim. vještačenja od 24.9.1991.g. proizlazi da je iz svega dostavljenog oružja u posljednje vrijeme pučano, te se na izuzetim silikonskim odljegovcima nalaze čestice djelomično sagorjelog baruta, te da je dostavljenih 59 čahura cal. 5,56mm ispaljeno iz dostavljenog puškomitraljeza, a dostavljene čahure cal. 7,62mm nisu ispaljene niti iz jednog od dostavljenog oružja cal.7,62mm (automata, poluautomatske puške ili puškomitraljeza).

Iz zapisnika o vještačenju krvi na oduzetim nož - bajonetama od 19.11.1991.g. dato je mišljenje da na svim dostavljenim bajonetama (Goršić Andrijana, Muić Dražena, Katić Ivice, Spudić Željka, Topić Zvonka, Grujić Darka) nisu vidljivi ni utvrđeni tragovi krvi.

Iz nalaza vještaka za monodaktiloskopiju utvrđen je identitet oštećenih Savić Milica, Milovanović Slobodana i Gojković Svetožara.

Iz nalaza o obdukciji za Jovana Sipića, Božu Kozlina, Nebojšu Popovića, Milenka Lukača, Nikolu Babića, Miloša Srđića, Zorana Komadinu, Milu Babića, Milu Peurača i za 3 NN osobe kao i iz priloženih skica detaljno su opisane sve zadobivene rane oštećenih kao i njihov položaj i uzrok smrti te je vidljivo da su svi oštećenici zadobili strijelne rane a koje su bile uzrokom smrti kako je to posebno opisano za svakog pojedinog od oštećenika. Zadobivene rane oštećenika vidljive su i u priloženoj fotodokumentaciji sa izvršenih obdukcija i u fotografiji koju je priložio vještak dr. Skavić.

Iz zapisnika o provedenom neuropsihijatrijskom vještačenju nad okrivljenikom po Centru za forenzičku psihijatriju dat je zaključak da je zbog okolnosti događaja a koji su se u njemu taložili prethodnih teških dana i mjeseci kada je trajala ratna neizvjesnost, napetost i strah i stanje takovog psihogenog povišenja afekta, djelovao u stanju privremene psihičke poremećenosti psihogene vrste. Zbog takvih okolnosti i svojstava ličnosti u vrijeme izvršenja djela bio je u stanju takve afektivne tenzije, psihogene vrste, koja je ocjenjena kao privremena psihička poremećenost, pa se za to vrijeme smatra bitno smanjeno sposoban shvatiti značenje svog djela i bitno umanjene mogućnosti za upravljanje vlastitim postupcima.

Na glavnoj raspravi vještak prof. dr. Karla Pospišil Završki navodi da u vrijeme kada se okrivljeniku stavlja na teret rafalno pucanje na koranskom mostu do čega je bio doveden postojanjem objektivnih i opširno opisanih vanjskih okolnosti, te neposrednim događanjem između svjedoka Čerkeza i osoba koje su bile u pitanju bio u takovom stanju povišenja afektivne tenzije u kojem su njegove mogućnosti svaćanja značenja djela i sposobnosti upravljanja vlastitim postupcima bile bitno umanjene. Posebno na pitanje da ukoliko bi se okr. dokazala pojedinačna pucnjava nakon rafalne paljbe vještak navodi da glede prosudbe brojivosti da bi za taj učin okrivljenik bio neuračunljiv.

U odnosu na objektivne ratne okolnosti glede svjedoka Čerkez Gorana, smrt starijeg brata te u odnosu na njegov prvi iskaz kod istražnog suca i razliku od iskaza kojeg je dao tijekom suđenja, na raspravi, izjavljuje da je moguće da zbog mlade dobi svjedoka, težine objektivnih okolnosti i pritiska vlastitih emocija zbog gubitka brata su mogle takve okolnosti utjecati da dođe do različitih iskaza odnosno da je u medicini i psihijatriji poznato da do takovih zamjena ili krivih očitovanja uslijed navedenih elemenata može doći.

Iz izjave pripadnika PU Bjelovar i dopisa PU Bjelovar od 30.7.1992.g. vidljivo je da se potvrđuje da je okrivljenik od 22. rujna 1991.g do 5. ožujka 1992.g. bio pripadnik iste PU.

Iz dopisa PU Karlovac od 7.7.1992.g. proizlazi da je dana 21.9.1991.g. grad Karlovac bio napadnut topništvom i oklopno mehaniziranim jedinicama JNA te da je jedinica za posebne namjene dobila zadatak da sukladno tome aktivno učestvuje u obrani grada. U to vrijeme napada na grad trajala je opća opasnost koja je data u 18,04 sata i trajala do 00,28 sati idućeg dana tj. 22.9.1991.g.

Dr. Mira Mlinac Lucijanić liječnik specijalista patolog u odnosu na Svetu Šarca utvrdila je da je utvrđena eksplozivna rana glave u području iznad lijeve obrve i

eksplozivna rana na stražnjoj strani trupa lijevo te krv u lijevom prsištu zbog čega je kao datum operativnog zahvata naveden 22.9.1991.g. pa je učinjena drenaža lijevog prsišta. Opisane ozljede nastale su djelovanjem komadića eksplozivne naprave. Ozljeda grudnog koša sa posljedičnim nakupljanjem krvi u prsištu je teška tjelesna ozljeda. Primjenjenim kirurškim postupkom ovo je stanje zaliječeno. Spomenuta dijagnostička kvalifikacija ozljede isključuje strijelnu ozljedu ili ozljedu nanescnu hladnim oružjem. Kod oštećenika Duška Mrkića utvrđen je prostrijel kroz trbušnu šupljinu u desnoj slabinskoj regiji te razdor desnog debelog crijeva i desnog bubrega kao i nastanak šoka te je izvršen operativni zahvat 22.9.1991.g. time da je odstranjen dio ulaznog debelog crijeva, zaustavljeno krvarenje i učinjena drenaža u području desnog bubrega. Opisane rane prouzročene su prostrijelom, pucanjem iz vatrenog oružja kroz trbušnu regiju a koje su po život opasne tjelesne povrede. Učinjenim kirurškim zahvatima uklonjena je opasnost po život a nastavak liječenja ima zadatak sprječavanja komplikacija.

Iz ostale medicinske dokumentacije kao i otpusnih pisama za ošt. Mrkić Duška i Šarac Svetozara također su opisane nastale ozljede kao što je to navela dr. Mira Mlinac Lucijanić.

Iz izvještaja Pereško Željka koji je podnio dana 22.9.1991.g. поближе opisuje da je dobio naređenje, a kao što je već opisao u ranijem iskazu, da rezerviste tzv JNA je potrebno razbrižati. Opisuje način pregovora sa njihovim zapovjednikom i kako je određen bio ultimatum za predaju te način produljavanja rokova. Također opisuje da su se tenkovi potom povukli a prišlo se predaji rezervista koji su pod pratnjom prebacivani na lijevu stranu mosta preko Korane. Zatražio je jednu grupu za prihvata i odvoz rezervista te je začuo rafalnu paljbu iza leđa a nakon što je ista prekinuta započelo se sa prebacivanjem te kada je prelazio na karlovačku stranu mosta ugledao je pobijene rezerviste no nije mu poznat uzrok bio zbog čega je do toga došlo.

Iz dokumenta ŠTO Vojnić potpisanom po potpukovniku Bori Ercegovac vidljivo je uspostavljanje formiranja dobrovoljačkih jedinica i njihovo uključivanje u obranu kasarni te da je u toj kasarni boravilo 356 dobrovoljaca. Iz istog podatka proizlazi da je grupa od 26 ljudi zarobljena na koranskom mostu te da su trinaestorica ubijeni a trinaestorica nakon 40 dana razmijenjena. Također se potvrđuje da je dana 21.9.1991.g. vodena žestoka borba na koranskom mostu i da je sa njihove strane otvorena vatra iz minobacača od 120mm te da su upućena 3 tenka i brdm-2 da interveniraju te da su vodili strašnu bitku na putu do mosta, uništili 4 bunkera i neprijatelju nanijeli znatne gubitke. Također se govori o daljnjim djelovanjima koji su uslijedili dana 4.10.1991.g. pa i u kasnijim terminima.

Ballistički vještak Centra za krim. vještačenja dipl. ing. Damir Čatipović opisao je koje oružje je dostavljeno na vještačenje a posebno da su na vještačenje dostavljeni pištolji izuzeti od Čerkez Gorana i Vrabac Nikice. Sve navedeno oružje pregledano je i iz istih su izvršena probna ispitivanja pa je utvrđeno da je oružje tehnički ispravno i da je iz istih pućano. Nakon zadnjeg pućanja cijevi oružja nisu čišćene. Ne postoje objektivne metode na temelju kojih bi se mogao utvrditi vremenski period kada je iz tog oružja zadnji puta pućano. Među ostalim dostavljenim materijalima za ispitivanje nije dostavljena čahura odnosno ništa što bi bilo u vezi s kratkim vatrenim oružjem odnosno pištoljem. Što se tiče 6 čahura cal. 7,62mm to su čahure koje pripadaju pućanoj municiji a takva municija ne može se ispaliti iz pištolja čija čahura je dužine 25mm. Navedene

čahure mogu se ispaliti jedino iz poluautomatskih, automatskih i puškomitraljeza navedenog kalibra. Na ispitivanje osim čahura ispaljenih iz dva različita oružja cal. 5,56mm i 7,62mm nisu dostavljena zrna odnosno djelovi zrna pronađeni prilikom obdukcije.

U svom dopisu obzirom na nalaz sudsko medicinskog vještaka, a koji je naveo da su strijelne ozljede nastale djelovanjem brzih projektila, a da niti jedna od ulaznih strijelnih rana nije tih karakteristika da bi upućivalo na zaključak da su rane nastale pucanjem iz relativne i apsolutne blizine, odnosno da ni jedna od tih utvrđenih ozljeda glave nije po svojim karakteristikama takova da bi ukazivala da je neka od njih nastala djelovanjem pištolja projektila iz blizine. Isti vještak navodi da se nanošenje tih rana može tumačiti jedino nalazom i mišljenjem liječnika sudsko medicinskog vještaka, a kako se sudsko medicinski vještak izjasnio u tom pogledu, proizlazi da za tumačenje spornih ozljeda nema relevantnih pokazatelja koji bi upućivali na zaključak da su ozljede nastale djelovanjem pištoljskog projektila.

U dopuni nalaza na gl. raspravi od 7. lipnja 2000.g. isti vještak navodi da se vještak sudske medicine izjasnio da su strijelne ozljede oštećenih nastale djelovanjem brzih projektila i da niti jedna od ulaznih strijelnih rana nije karakteristika da bi upućivala na zaključak da su rane nastale pucanjem iz relativne ili apsolutne blizine odnosno da niti jedna od utvrđenih ozljeda glave nije po svojim karakteristikama takova da bi ukazivala da bi neka od njih nastala djelovanjem pištoljskog projektila iz blizine. Što se tiče nanošenja ozljeda suglasan je sa vještakom dr. Škavićem. Posebno navodi da tragovi barutnih čestica kod pucanja iz kratkog vatrenog oružja zaostaju do udaljenosti od oko 80cm a kod pucanja iz dugog oružja do metar. Nesporno je da takove barutne čestice nisu uočene kod oštećenih. Posebno dodaje da se iz puškomitraljeza Ultimaxa ne može pucati pojedinačno a spremnik sadrži 70 ili 100 metaka time da dozvoljava da 100 metaka može biti ispućano i za 7 sekundi. Isti projektili iz dugog oružja su početne brzine od 700m/sek. dok je kod kratkog oružja početna brzina oko 440m/sek.

Konačno vještak zaključuje da prema raspoloživim dokazima u spisu nema niti jednog relevantnog podatka koji bi ukazivao na činjenicu da je kritične zgrade korišteno kratko oružje, odnosno pištolj.

Vještak sudske medicine prof.dr. Josip Škavić na raspravi 4. rujna 1992.g. u svom nalazu i mišljenju naveo je da kod sve trinaestorice oštećenih isključivo dominiraju strijelne ozljede koje su nastale djelovanjem brzih projektila. Niti jedna od ulaznih strijelnih rana nije takovih karakteristika da bi upućivala na nastanak pucanja iz relativne ili apsolutne blizine tj. da bi pucanjem cijevi oružja iz kojeg je izvršeno opaljenje bila prislonjena ili udaljena na manjoj udaljenosti tj. da bi se na mjestu ulaznih rana nalazilo elemente nesagorivih barutnih čestica, dima ili plamena. U toku brojnih strijelnih kanala došlo je do ozljeđivanja koštanog sustava što je i uobičajeno ukoliko se kost nađe na mjestu prolaza projektila no niti jedan od prijeloma utvrđenih obdukcijom nije nastao na neki drugi način kao što bi npr. bilo udarcem tupo tvrdog sredstva po određenom dijelu tijela. Karakteristike ozljeda glave uklapaju se u do sada opisane strijelne ozljede, te na temelju izgleda ozljeda glave nije moguće zaključivati na udaljenost pucanja ali je moguće isključiti apsolutnu i relativnu blizinu.

Osim toga, niti jedna od utvrđenih ozljeda glave niti po svojim karakteristikama a niti po lokalizaciji nije takva da bi sa sigurnošću ili barem sa velikom vjerojatnošću upućivala na mehanizam nastanka djelovanjem pištoljskog projektila nastalog pucanjem iz blizine, kako se kao tipično viđa nastalo prilikom likvidacije osoba.

Jedine ozljede po svojim karakteristikama koje odstupaju od ozljeda drugih osoba jesu ozljede leđa Sipić Jovana označene u zapisniku o obdukciji koje su rezne dok je ona označena brojem 6 ubodna. Ova ubodna rana s obzirom na karakteristike predstavlja tešku tjelesnu povredu, dok ostale rezne rane predstavljaju svaka za sebe lakšu tjelesnu povredu, a niti jedna od ovih rana nije direktno utjecala na smrtni ishod. Rezne rane zadane su povlačenjem oštrice noža ili nožu sličnog sredstva po koži dok je ubodna rana nastala ubodom šiljka noža ili nožu sličnog sredstva. Kod brzih projektila uobičajen je velik postotak fragmentiranja zbog čega se takovi komadići projektila vrlo često nađu u tijelu. Za razliku od fragmenata projektil koji se ne raspada zbog izvanredno velike kinetičke energije i u pravilu prolazi kroz tijelo zbog čega se uobičajeno čitavi projektili u tijelu niti ne nalaze. Prilikom obdukcije svih trinaestorice oštećenika nije bilo čitavih projektila koji bi bili dostupni vještačenju već jedino kod Popović Nebojše lijevo slabinski pronađena je jedna ustrijelna rana vrlo kratkog kanala u kojoj je nađen i slikan projektil kako viri kroz kožu svojom bazom. Za ovaj projektil koji ne izgleda čitav teorijski može navesti da se može zadržati u tijelu napravivši kratak strijelni kanal isključivo u slučaju kada mu je brzina bitno pala od prilike na nekih 50 do 60m/sek, što znači da je najvjerojatnije udarcem među prepreku izgubio svoju brzinu te se pri takovom gubitku brzine mora bitno defomirati što isključuje mogućnost vještačenja.

Na glavnoj raspravi dana 7. lipnja 2000.g. vještak u dopuni nalaza i mišljenja ponavlja da se radi o strijelnim ozljedama nastalim pucanjem iz udaljenosti. Niti u jednom slučaju nije utvrđena strijelna ozljeda glave koja bi upućivala na mehanizam ozljeđivanja projektilom pištolja na način koji se kao tipičan viđa prilikom likvidacije osoba. Kod Sipić Jovana niti jedna od utvrđenih ozljed nastalih djelovanjem noža ili nožu sličnog sredstva nije utjecala na smrtni ishod. Strijelne ozljede nastale su djelovanjem projektila velike brzine. Sigurno je da u mnoštvu ozljeda ima i onih kao npr. strijelnih okružna, prostrijela mekih tkiva i slično za koje nije moguće sa sigurnošću reći da li su mogle nastati i nekim drugim projektilima i prema tome ne može tvrditi da su neke od ozljeda mogle nastati i projektilima ispaljenim iz nekog drugog oružja tj. da se ne radi o projektilima velike brzine. Međutim, naglašava da je najveći broj ozljeda nastao djelovanjem projektila velike brzine. Prilikom pucanja iz blizine nastaje ulazna strijelna rana daleko veća od veličine cal. projektila rastrganih rubova a elementi dijelom sagorjelih barutnih čestica, dima i plamena nalaze se u početnom dijelu strijelnog kanala. Ozljede glave kao tipične kod slučajeva likvidacije karakterizirane su u pravilu pucanjem iz kratkocijevnog oružja iz apsolutne i relativne blizine najčešće u predio zatiljka.

Kod trinaestorice ozljeđenih osoba zadobiven je izvanredno velik broj ozljeda tako da je tijekom dinamike ozljeđivanja došlo i do pomicanja tijela ozljeđenika. Sipić Jovan je stradao od strijelne ozljede koja je bila smijera od naprijed prema otraga ili u stranu što znači da je cijev oružja u času opaljenja projektila bila ispred tijela istoga. Ozljede Babić Nikole su nastale s leđne strane tijela. Ozljede Lukač Milenka uglavnom su nastale pucanjem sprijeda no ima i nekih gdje se ulazne strijelne rane nalaze s leđne strane tijela. Ozljede NN muškarca u zapisniku o obdukciji br. 52657-1033/91 nastale su

pucanjem s prednje i lijeve strane te sa ledne strane tijela. Ozljede Popović Nebojša nastale su pucanjem s bočne strane tijela. Ozljede Kozlina Bože nastale su pucanjem s prednje i lijeve strane tijela ali neke od njih i sa bočne i stražnje strane. Ozljede Savić Milića nastale su jednim dijelom pucanjem sa stražnje strane tijela a dijelom lijevo bočno. Ozljede Milovanović Slobodana nastale su pucanjem s prednje strane i sa lijeve bočne strane. Ozljede Bižić Vase nastale su pucanjem s lijeve strane tijela. Ozljede Peurača Mile nastale su pucanjem s desne strane. Ozljede Babić Mile nastale su pucanjem sa desne ledne strane tijela. Ozljede Komadina Zorana nastale su pucanjem s desne strane tijela. Ozljede Srdić Miloša nastale su pucanjem s prednje strane ali i desne i lijeve ledne strane. Pri nanošenju ovih povreda ne može se promatrati statički već dinamički jer se sigurno radi o pomacima tijela što voljnim zbog pokušaja izbjegavanja ozljeđivanja, pokušaja bijega ili slično a dijelom zbog pomaka tijela nakon zadobivanja nekih od ozljeda. Pritom treba naglasiti i mogućnost pucanja s različitih strana ili pomicanja osobe koja vrši opaljenje. Sve ozljede nastale su zaživotno pa se ne radi o tome da bi nastale iz razloga što su mrtva tijela ležala na otvorenom više sati u području borbenog djelovanja. Zbog dinamike ozljeđivanja ne može govoriti da li su se ozljeđene osobe za vrijeme ili prije zadobivanja ozljeda kretale naprijed, unazad ili bočno. Kada je govorio o bijegu podrazumijevao je životno logičan slijed i reakciju osobe na koju se puca da pokušava pobjeći ili slično no ne isključuje da bi neka osoba mogla u takvom trenutku primjeniti napad na osobu koja vrši opaljenje.

U pismenoj dopuni nalaza i mišljenja, a koja je pobliže obrazložena na posljednjoj raspravi, u odnosu na zadobivene povrede Bižić Vase na vratu mrtvog tijela istoga ne nalazi se ozljeda djelovanjem oštrice noža ili sličnog sredstva tj. ne nalazi se rane nastale klanjem. Kao prilog mišljenju dostavljene su 2 fotografije mrtvog tijela Bižić Vase iz kojih se razabire karakter strijelne a ne rezne rane vrata. U odnosu na Šarac Svetozara utvrđene su eksplozivne rane lijeve strane leđa i ozljeda u predjelu lijevog oka te su iste nastale djelovanjem krhotina eksplozivnog sredstva što može biti ručna bomba ili slično sredstvo. U odnosu na zadobivene povrede Mrkić Duška utvrđena je strijelna ozljeda trbuha lijevo slabinski tijekom čijeg je strijelnog kanala ozljeđeno debelo crijevo u predjelu jetre kao i desni bubreg što sve čini jednu cjelinu i predstavlja tešku i po život opasnu ozljedu. Ozljeda je nastala djelovanjem projektila ručnog vatrenog oružja. Na raspravi dodaje da na osnovu medicinske dokumentacije i provedenih obdukcija kod ni jednog ozljeđenog može ustvrditi da ni jedna osoba nije umrla zbog povreda nastalih klanjem. U odnosu na Sipić Jovana utvrđene su strijelne ozljede srca gdje je u potpunosti rastrgana stražnja strana mišića lijeve klijetke i koja istog momenta dovodi do smrti pa to isključuje mogućnost da je ošt. Sipić ubodne ozljede leđa zadobio živ a nakon zadobivenih ozljeda nanesenih vatrenim oružjem.

U analizi provedenog postupka potrebno je kazati da iskaz svjedoka Šarac Svetozara nije prikladan radi utvrđenja relevantnih činjenica, budući da govori o danu, a ostali svjedoci da se događaj dogodio po noći, da su dva rezervista zaklana, a što je isključeno prema utvrđenim ozljedama oštećenika provedenim obdukcijama, da su prema njima na mostu pucali trojica u maskama, a što ne proizlazi, da je sam pogođen u prsa metkom, a što je isključeno budući je nesporno na osnovu medicinske dokumentacije i provedenim medicinskim vještačenjem utvrđeno da su obje ozljede nastale eksplozivnim sredstvom. Nadalje isti svjedok je iskazao da osobno poznaje okrivljenika, ali da isti nije bio taj koji je držao nož u ruci (gleda klanja dvojice rezervista) a niti na mostu, kada su

trojica navukli maske i pucali prema njima. Prema njegovom iskazu proizlazilo bi da okrivljenik kritične zgrade nije niti pucao, no kako je već obrazloženo budući je protivnik navedenim utvrđenjima doista se ukazuje irelevantnim.

Tijekom postupka je nedvojbeno utvrđeno da se Republika Hrvatska nalazila u oružanom sukobu, da su u isto vrijeme inkriminacije u predgrađima Karlovca (Rakovac, Mostanje i Logorište) pripadnici MUP-a i Zbora narodne garde odbijali napade aktivnog i rezervnog sastava JNA na grad, da je opća opasnost trajala od 18,04 do 00,28 sati, da je sam grad bio napadnut topništvom i oklopno mehaniziranim jedinicama JNA, da grad brani oko 400 osoba nasuprot brojno nadmoćnom neprijatelju i tehnički opremljenijem (topovskom, oklopnom, raketnom i drugom tehnologijom) a prema iskazima tadašnjeg ministra unutarnjih poslova Ivana Vekića i Rudolfa Brlečića, te da je već tada grad Karlovac bio 70 do 80% okupiran, a u kojem su se još uvijek nalazile vojne JNA sa pripadnicima iste i rezervistima kao i naoružanjem, po broju osoba kako je to поближе opisao svjedok Brlečić i u kojem je djelovala 5. kolona. Po istom svjedoku grad su okruživale "srpsko-četničke jedinice, te arkanovci i šešeljevci", a najlakši ulazak u grad bio je preko mekušanskog mosta. Po njegovim saznanjima zaustavljena grupa na mostu bila je čelna patrola koja je trebala uspostaviti vezu između tadašnjih kasarni Petrova gora i Lušćić te osigurati siguran prijelaz mosta preko Korane kako bi nakon toga mogle krenuti glavne snage. Zatim bi došlo do spajanja ovih snaga sa 4. oklopnom brigadom u Jastrebarskom, na koji način bi se zauzeo cijeli prostor i od tuda napao Zagreb. To djelomično proizlazi i iz iskaza svjedoka Šarca, da su bili mobilizirani jer je iz kasarne Logorište trebalo dovesti tehniku, a vojnici su dezertirali. Cilj je bio probiti i obezglaviti obranu grada Karlovca i cijeli grad pokoriti, sa opće poznatom svrhom izlaska "na zapadnu srpsku granicu Karlovac - Karlobag - Virovitica". Sve je to iznijeto radi sagledavanja opće situacije, da se ne može govoriti o nekoj mirnodopskoj situaciji i sagledavanju cjelokupnog događaja sa mirnodopskog aspekta.

Može se nadalje uzeti utvrđenim da su se nakon pregovaranja neprijateljski vojnici - rezervisti predali, prema iskazima svjedoka. No pritom treba imati u vidu da se radilo od 26 neprijateljskih vojnika, od kojih je prva grupa redovne vojske bila detaljno pregledana (iskazi svjedoka Pereška, Ribića i dr.) i oduzeto cjelokupno naoružanje, te su ta trinaestorica preveženi u PU Karlovac a među njima je bio i njihov zapovjednik Peurača te su kasnije nakon 40 dana razmijenjeni. Spornim ostaje ostalih 15 rezervista i postupak prema istima tj. da li su isti bili detaljno pregledani i bezuvjetno razoružani. Nesporno je da u vrijeme pregleda te druge grupe se puca sa svih strana, padale su granate po mostu. Bilo je snajpersko djelovanje, u blizini se nalaze neprijateljski tenkovi, pa je uslijed takove situacije od iste grupe oduzeto samo dugo naoružanje, a pomniji pretres tih vojnika nije izvršen tako da je kod istih ostalo naoružanje. To proizlazi po iskazima svjedoka Željka Pereška i Alenka Ribića. Svjedok Josip Ribar поближе je opisao na raspravi da su se iz "pinc gauera" 3-4 neprijateljska vojnika predala, pa su istima oduzeli dugo i kratko naoružanje te ih je sa dvojicom gardista prevezao u PU Karlovac. Stoga njegov iskaz iz istrage nije suprotan kada navodi da su rezervisti ostavili dugo oružje kod vozila, a kratko imali sa sobom pa kada su prišli oduzeli su im i kratko oružje, obzirom da se to ne odnosi na cijelu grupu već samo na tu trojicu ili četvoricu rezervista iz "pinc gauera".

Međutim, cijeneći iskaz svjedoka Alenka Ribića, koji je nesporno bio na mjestu događaja i po iskazima ostalih svjedoka i koji je oko 3 sata ujutro utovarivao leševe radi prevoženja na sudsku medicinu proizlazi da je kod pojedinih pronađeno 2-3 komada pištolja i nešto ručnih bombi što su razdijelili, a što bi govorilo da ta grupa rezervista nije bila potpuno razoružana.

No, iznijete okolnosti nisu toliko relevantne u smislu da bi se radilo o "bezuvjetoj predaji", te predaji neprijatelju "na milost ili nemilost" kao i ocjena neprijateljeve "sposobnosti za borbu", odnosno da se neprijatelj "stavio pod vlast protivne strane" (u skladu sa Pravilnikom o Zakonima i običajima rata na kopnu - kao prilog Haške konvencije iz 1907.g., a u kazneno pravnom smislu po čl. 124.st.1. i 2. OKZRH). Naime, očito je da su se zarobljenici predali, od kojih je prva grupa razoružana i prevezena, a druga grupa očito samo površno pregledana (svj. Pereško). No, nesporno je da su zarobljeni i netumačeći ekstenzivno pojam "bezuvjete predaje" po dvojici gardista preprućeni su na most gdje ih je trebao preuzeti okrivljenik i svjedok Čerkez. Saslušani svjedoci specijalne postrojbe PU Karlovac potvrđuju da su dobili zadatak preuzeti i pretrresti zarobljenike. Okrivljenik i svjedok Čerkez navode da kada su došli na most da preuzmu grupu zarobljenika, da im je pripadnik koji ih je predao rekao da iste treba pregledati, pa je to Čerkez krenuo učiniti. Riječ "pretrresti" čuo je i svjedok Darko Grujić.

Dakle, kako to nije učinjeno odnosno rezervisti nisu "pretrsteni", za daljnji postupak okrivljenika u subjektivnom smislu irelevantna je okolnost da li su isti bili potpuno razoružani ili su još imali nešto oružja (kratkog, bombe ili noževe) jer on to u datoj situaciji, nije mogao znati ali kako mu je rečeno da izvrši pregled istih zarobljenika mogao je sumnjati.

Nadalje je nesporno da je na mostu ubijeno 13 osoba, a što proizlazi iz zapisnika o očevidu, fotodokumentacije, obdukcija, obrane i iskaza svjedoka, te da je u iste pucao iz mitraljeza Ultimax okrivljenik - prema priznanju okrivljenika, vještačenju čahura, iskazima svjedoka, posebno Gorana Čerkeza.

Okrivljenik u bitnome navodi u obrani da mu je jedan od onih koji su doveli rezerviste rekao da ih treba pretrresti pa je naredio Čerkezu da to učini i kada je Čerkez krenuo od zadnjeg u grupi da ga je taj oborio na tlo, te je tada čuo riječi "drži ustaše" i ta grupa je polukružno krenula na njega. Povikao je "stanite, pucat ću" i vidio da je Goranova puška uperena u njega, te kako isti nisu stali ispalio je rafal, a potom je sa još jednim odnio Čerkeza sa mosta jer nije mogao hodati. Nije trčao ni za jednim rezervistom niti djelovao nožem i nije pucao iz pištolja u ležeće rezerviste.

Iz iskaza svjedoka Gorana Čerkeza u istražnom postupku proizlazi da su okrivljenik i on krenuli na koranski most prema grupi rezervista koji su bili razoružani i stajali na sredini mosta jedan iza drugoga. Stao je kod zadnjeg rezerviste u koloni koji je skočio na njega, oborio ga na tlo mosta, počeo ga daviti i otimati se za njegov automat. Valjalo su se po mostu i taj rezervista viknuo je "bježimo" i svi su počeli bježati. U tom trenutku da mu spasi život okrivljenik je počeo pucati iz puškomitraljeza i pogodeni rezervisti popadali su pri kraju mosta. Prije pucanja rezerviste je upozorio uzvikom "pucat ću". Pored toga da je okrivljenik u trenutku kada je rezervista koji ga je napao počeo bježati okrivljenik krenuo za njim, stigao ga i udario nožem, da bi oko pola sata

nakon rafalnog pucanja okrivljenik iz pištolja pucao u glavu rezervistima koji su ležali na mostu.

Po mišljenju ovog suda ne radi se o bitnim odstupanjima u njegovom iskazu u istrazi u odnosu na glavnu raspravu i time prilagodavanju obrani okrivljenika, no postoje određene izmjene. Naime, točno je da u istrazi nije kazao da mu je rečeno da ide pretresti rezerviste, te nije kazao da je bio pretučen pa je zbog toga odnijet s mosta i da je osjetio, da "rezervista koji ga je napao ima bodež i nešto jajasto u džepovima", te da je grupa zarobljenika na povik "bježimo" formacijski krenula na okrivljenika i tada su se čuli rafali, te da je prije toga okrivljenik iste upozorio riječima "stanite, pucat ću", i povukao je iskaz u strazi da bi okrivljenik djelovao nožem i pucanjem iz pištolja u već pale rezerviste.

Te izmjene mogu se pripisati objektivnim ratnim okolnostima, smrti starijeg brata, pokušaju suicida sestre, ranjavanju oca koji je bio zapovjednik u obrani na Turnju, a što je zbog pritiska vlastitih emocija dovelo do različitih iskaza, a što je u psihijatriji opće poznato. Svjedok obrazlaže da je određene detalje sam konstruirao, na osnovi saznanja rezultata obdukcije tj. da su rezervisti imali strijelne rane glave.

Nesporno je da je temeljem zapisnika o obdukciji, medicinske dokumentacije, provedenog balističkog i sudsko-medicinskog vještačenja isključen iskaz svjedoka u istrazi glede djelovanja pištoljem okrivljenika u glavu svakog oštećenika koji su već ležali na mostu, kao i djelovanja nožem. Konačno djelovanje nožem niti nije u činjeničnom opisu, a uslijedila je i izmjena u činjeničnom opisu te umjesto prvobitnog pucanja u glavu navedeno "da nakon što su zarobljenici pali da je pucao u njih iz pištolja" (a što je nonsens ako su već bili pogubljeni) time da se prepušta sudu da može i taj dio izostaviti.

Posebno je po dr. Škaviću navedeno da se radi kod oštećenika o strijelnim ozljedama nastalim djelovanjem brzih projektila i nastalim iz udaljenosti, te niti u jednom slučaju nije utvrđena strijelna ozljeda glave koja bi upućivala na mehanizam povređivanja projektilom pištolja na način koji se vidi prilikom likvidacije osoba. Suglasno je iskazao vještak balističar glede pozicije osobe koja je pucala, zaključujući "nema niti jednog relevantnog podatka koji bi ukazivao na činjenicu da je kritične zgrade korišteno kratko oružje, odnosno pištolj".

U odnosu na korištenje noža kako je to opisao svjedok u istrazi, isto se može isključiti. Naime, po njemu nakon što je ispaljen rafal, okrivljenik uzima nož, trči za rezervistom, sustiže ga i ubada. Utvrđeno je da jedino Sipić Jovan ima rezne rane i jednu ubodnu koje mogu potjecati od noža ili njemu sličnog sredstva, a niti jedna od ovih rana nije utjecala na smrtni ishod jer je isti stradao od strijelne ozljede srca, smijera od naprijed prema natrag, što znači da je prednjom stranom tijela bio okrenut u smijeru pucanja. Prilikom strijelne ozljede srca u potpunosti je rastrgana stražnja strana mišića lijeve klijetke i koja istoga momenta dovodi do smrti, pa to isključuje mogućnost bježanja nakon zadobivanja takove smrtonosne ozljede. Kako na vještačenim noževima nisu nađeni tragovi krvi, sve to upućuje da je rezne i ubodnu ranu oštećeni Sipić morao zadobiti ranije, dakle prije pucanja okrivljenika, od koga nije utvrđeno, no sigurno ne na način kako to u istrazi opisuje svj. Čerkez.

Činjenica koja je po mišljenju ovog suda bitna, u iskazu ovog svjedoka a u kojoj nema razlike od početka iskazivanja, u iskazu u istrazi i na glavnoj raspravi i u čijem opisu je svjedok ustrajan i stoga uvjerljiv i prihvatljiv jest da identično opisuje pristup zadnjem u grupi zarobljenika, te njegov napad, pokušaj tog zarobljenika da mu otme pušku, valjanje po podu, te da je okrivljenik tada rekao "pucati ču" i uslijedila je rafalna paljba. Manje je bitno kako je bio povrijeđen i zašto to nije konstatirano. No, u tom iskazu svjedok se ni u čemu ne razlikuje od obrane okrivljenika, pa stoga nema razloga da se taj dio iskaza prihvati istinitim, pogotovo kada to svojim iskazom potvrđuje i svjedok Darko Grujić. Svj. Darko Grujić potvrđuje napad rezerviste na Čerkeza i zatim rafalno pucanje okrivljenika, time da je na raspravi dodao da je prije napada na Čerkeza začuo riječ "pretresi".

Što se tiče skice i fotodokumentacije, valja napomenuti da su samo prve tri slike učinjene istu večer po iskazu krim. tehničara, a zatim je očevid vršen drugi dan. Stoga je jasno da je mjesto događaja u znatnom promjenjeno, posebno obzirom na mjesta gdje su se nalazili leševi, a koji su povlačeni i dio njih poslagan pravocrtno pored kamiona, da bi u noćnim satima (svj. Ribić) svi bili utovareni u kamion i preveženi u sudsku medicinu u Zagreb na obdukciju, osim dvojice preživjelih svjedoci Šarac Svetozar i Mrkić Duško, koji su preveženi u bolnicu radi pružanja pomoći. Svj. Ivan Gašparović, krim. tehničar, opisao je način na koji je sačinjena skica, te priznaje pogreške da je jedna lokva krvi naznačena na 7,00, a treba stajati na 70,00m, te da nisu izvršena sva potrebna mjerenja. No upatoč toga vidljivo je da je jedna glavčina krvi grupirana na jednom mjestu kao i tragovi povlačenja i slijevanja krvi te mjesta gdje su postavljeni i to dio leševa ubijenih i dovučen ispred kamiona.

Nesporno je da pojedini svjedoci kada su se povlačili preko mosta s mekušanske strane, bojeći se da su odcijepljeni govore o položaju tijela oštećenih koje su uočili na mostu. Tako iz iskaza svj. Željka Pereško proizlazi da su tijela oštećenih bila razbacana u nekom polukrugu prema sredini gledajući od Rakovca prema Mekušju sa desne strane ceste. Svj. Željko Spudić iskazuje da su leševi bili negdje oko sredine kolničkog traka mosta ali ne jedan iza drugoga. Svj. Katić, da leševi nisu bili na hrpi. Sve je to navedeno radi toga da je doista teško utvrditi točan položaj svih oštećenika u momentu pucanja.

No u sumnji i dvojbi oko određenih činjenica, ako ne postoji određena doza u izvjesnost postojanja ili nepostojanja istih, potrebno ih je tumačiti u korist okrivljenika po načelu "in dubio pro reo".

Naime, vještak dr. Josip Škavić opisao je kod svakog oštećenika nastanak strijelnih rana, te je utvrđeno da su već u momentu početka pucanja oštećenici se nalazili različitim dijelovima tijela okrenuti prema ustima cijevi. Pojedini oštećenici imaju strijelne rane s prednje strane pa se ne može isključiti mogućnost da su bili u kretanju prema okrivljeniku. Sve to govori u prilog istinitosti prikaza događaja od strane okrivljenika i svj. Čerkeza, da su nakon što je napadnut Čerkez na povik "bježimo" isti se nekako raštrkali i krenuli nekako formacijski prema okrivljeniku - Čerkez, odnosno polukružno - okrivljenik. Jasno je da obojica o kretanju istih imaju svaku svoju subjektivnu verziju, no kako je već rečeno prema smjeru zadobivenih strijelnih rana očito je da nisu svi rezervisti bili jednako okrenuti prema okrivljeniku i da su očito oni sa strijelnim ranama leđa pokušali pobjeći, ali se ne može isključiti niti da su pojedini

krenuli prema okrivljeniku, a pogotovo kada okrivljenik stvara odluku i puca cijeli okvir, 100 metaka u 7 sekundi, nije niti bilo vremena za neki bitno disperzirani položaj oštećenika.

Nužna obrana u smislu čl. 29.st.2. KZ je ona obrana koja je prijeko potrebna da počinitelj od sebe ili drugoga odbije istodobni ili izravno predstojeći protupravni napad, a u smislu čl. 29.st.1. KZ nema kaznenog djela kada je počinitelj postupao u nužnoj obrani. Institut nužne obrane ima dva važna elementa, napad i odbijanje napada. Napad mora potjecati od čovjeka, biti protupravan i istodoban, aktualan a praksa je pokazala da je aktualan ako on neposredno predstoji ili ako traje. O odbijanju napada u smislu nužne obrane, može se govoriti samo u slučaju ako su odbijanjem napada ostvarena sva obilježja nekog kaznenog djela, koje nije kazneno djelo, jer je izvršeno u nužnoj obrani. Obrana od napada mora biti prijeko potrebna, nužna tj. intenzitet obrane ne smije biti jači nego što je u konkretnom slučaju potrebno. Drugim riječima prijeko je potrebna ona obrana kada se na jedan lakši način nije mogao odbiti protupravni napad. Obrana mora biti razmjerna intenzitetu napada, što svakako ne znači da onaj tko je napadnut ne može nanijeti težu povredu od one koja njemu prijete, ako je to bilo prijeko potrebno za sprječavanje napada. No, treba istaći da ona osoba koja se nalazi u nužnoj obrani nije dužna žrtvovati neko svoje dobro da bi otklonila protupravni napad npr. da bježi. Pitanje neophodnosti obrane treba cijeliti s obzirom na konkretnu situaciju, vrijeme napada, snagu i spol napadača i napadnutog i dr., a napose obzirom na jačinu i intenzitet napada te sredstva i mogućnosti koje napadnuti u tom momentu ima na raspolaganju.

Potrebno je sagledati sve okolnosti i uvjete koji su postojali u vrijeme inkriminiranog događaja jer su oni bili neposredni uzrok u svezi s reagiranjem okrivljenika kritične zgrade u nastaloj situaciji. Događaj se zbiva na prvoj crti bojišnice, u neposrednom i izravnom sukobu okrivljenika i svjedoka Čerkeza s jedne strane sa 15-oricom zarobljenika napadača, s druge strane. Uočljiv je nesrazmjer u obrani i napadu. Do neposrednog bliskog sukoba došlo je napadom na svj. Čerkeza od strane rezervista i to zadnjeg u koloni kojeg je svjedok krenuo pretražiti. Toj pretrazi pristupio je neiskusno i neoprezno kako je sam opisao, bez metka u cijevi i sa puškom okrenutom prema dolje. Da krenu u pretragu bili su upozoreni, obzirom da ova druga grupa nije bila detaljno pretražena, ali im je oduzeto dugo naoružanje. Čim pristupa tom rezervisti bio je od njega savlađan, pao na tlo i oružje mu je napadač gotovo uspio oduzeti. Okrivljenik stoji ispred kolone i uočava ovaj napad, time da vidi uperenu pušku prema sebi. Ostali zarobljenici na povik kreću prema okrivljeniku, koji nakon povika upozorenja "stani, pucat ću", donosi u djeliću sekunde odluku i otvara rafalnu paljbu u pravcu tih rezervista. Pojedinačna paljba nije bila moguća tako da u roku od 7 sekundi ispuca 100 metaka. O tome govore utvrđene strijelne rane kod oštećenika. Sav ovaj secirani djelićak vremena odvijao se u situaciji kada je već 70% grada Karlovca okupirano i kada je na snazi bila opća opasnost, te traje neprijateljska vatra iz raznovrsnog oružja i oruđa sa svih strana uključujući vojarne pod kontrolom JNA, a i iz samog Karlovca od strane snajperista petokolonaša. Granate su osim na grad Karlovac padale i na sam koranski most gdje se odvijao inkriminirani događaj, a istovremeno su tom istom mostu prišli neprijateljski tenkovi. Pored toga po provedenom psihijatrijskom vještačenju je utvrđeno da zbog ratne neizvjesnosti, napetosti te straha to dovodi kod okrivljenika do povišenja afektivne tenzije psihogene vrste koja je ocjenjena kao privremena psihička poremećenost, zbog

čega je bio bitno smanjeno sposoban shvatiti značenje svog djela i bitno umanjenih mogućnosti za upravljanje vlastitim postupcima.

Kod trinaest poginulih rezervista, jedanaestorica ima strijelne rane po nogama a po čemu proizlazi da je u datoj situaciji pucao sasvim nisko. Ta okolnost upućuje da je i na taj način pokušao spriječiti napad rezervista, no ne uspijeva tako da u tom kratkom rafalnom pucanju ubija oštećnike. Nesporno je da su svi oštećenici u uspravnom položaju, ali različito okrenuti prema okrivljeniku, dok svj. Čerkez leži na tlu i stoga ne zadobiva nikakove povrede.

Sve to govori da se radi o jednoj izuzetnoj, ratnoj situaciji i da se postupanje okrivljenika ne može promatrati sa mirnodopskog aspekta. Dakle, u takvoj situaciji kada prilikom preuzimanja zarobljenika njih petnaest rezervista od dvojice – okrivljenika i Čerkeza, Čerkez bude napadnut, srušen na tlo, pri čemu se otima njegova puška i okrivljenik vidi pušku uperenu prema sebi, a potom zarobljenici kreću prema njemu, doista se radi o istodobnom protupravnom napadu kako na Čerkeza tako i na okrivljenika. Ne znajući sa subjektivne strane kakvim oružjem zarobljenici raspolažu, a osjećajući se ugroženim i bojeći se za svoj život i život Čerkeza nakon upozorenja puca. U toj situaciji obzirom na broj napadača, intenzitet napada u takvim specifičnim uvjetima kada traje napad na grad, padaju eksplozivi na most i dr., kao što je već opisano, radilo se o napadu na Čerkeza i okrivljenika koji je bio takvog intenziteta i karaktera da je bio ugrožen život okrivljenika i Čerkeza te njihov tjelesni integritet. U takvoj neposrednoj i direktnoj opasnosti po njihov život ispaljivanje punog okvira ukazuje se neophodnim, jer je to jedino sredstvo koje je okrivljenik u datoj situaciji imao u rukama, a radi otklanjanja protupravnog napada, što znači da je postupao u nužnoj obrani, koja isključuje krivnju, kaznenu odgovornost, odnosno u smislu čl. 29.st.1. KZ nema kaznenog djela.

Slijedom iznijetih razloga presuđeno je kao u izreci, te odlučeno da trošak postupka pada na teret proračunskih sredstava.

U Karlovcu, 18. rujna 2002.

ZAPISNIČAR:

Jadranka Galović v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Mladen Kosijer v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana računajući od dana primitka pismenog otpravka ove presude. Žalba se podnosi putem ovog suda Vrhovnom sudu RH u tri istovjetna primjerka.

DNA:

1. ŽDOK-KT-48/91

2. Mihaljo Hrastov, Klc, Bartola Kašića 5

Za točnost opravka – ovlašteni službenik:
Nada Tonšetić

Želja možena